

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra cestovního ruchu

Bakalářská práce

Využití středisek rekreace v zázemí Schwarzenberského plavebního kanálu pro cestovní ruch

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání – specializace Cestovní ruch

Vedoucí bakalářské práce:
RNDr. Blažena Gehinová

Autorka:
Lucie Důlová

2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie DŮLOVÁ**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Využití středisek rekreace v zázemí Schwarzenberského
plavebního kanálu pro cestovní ruch**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat složky primární a sekundární nabídky cestovního ruchu ve zvoleném území. Na základě provedené analýzy potřeb a požadavků návštěvníků navrhnout nový produkt cestovního ruchu.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek řešeného problému
2. Situační analýza území
3. Analýza potřeb a požadavků návštěvníků
4. Návrh optimální nabídky cestovního ruchu pro vybrané segmenty turistů

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Cíle a metodika. 3. Literární rešerše. 4. Analýza a syntéza poznatků z vlastního zkoumání. 5. Vlastní návrhy. 6. Závěr. 7. Seznam literatury. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

GEHINOVÁ, B. *Geografie cestovního ruchu*. České Budějovice: Ekonomická fakulta JU, 2008.

HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Nakladatelství Fortuna, 2006.

HORNER, S., SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: GRADA Publishing, 2003.

KIRAL'OVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003.

KOZEL, R. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: GRADA Publishing, 2006.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2007-2013. Praha: MMR ČR, 2006.

VYSTOUPIL, J. a kol. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: MMR ČR, 2006.

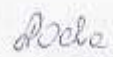
Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Blažena Gehinová
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2010

prof. Ing. Magdaléna Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
E.S.
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13
370 05 České Budějovice
IČ 600 76 658, DIČ CZ60076658

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 16. března 2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Využití středisek rekreace v zázemí Schwarzenberského plavebního kanálu pro cestovní ruch vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury a zdrojů.

Souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v knihovně Jihočeské univerzity k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucí bakalářské práce. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne

Lucie Důlová

Poděkování

Děkuji vedoucí práce RNDr. Blaženě Gehinové za cenné rady, připomínky metodické vedení práce. Také všem ostatním, kteří mi pomáhali, za jejich ochotu, odbornou pomoc a poskytnuté informace.

Obsah:

1	ÚVOD.....	1
2	CÍLE A METODIKA PRÁCE.....	3
2.1	CÍLE PRÁCE	3
2.2	METODIKA PRÁCE	3
3	LITERÁRNÍ PŘEHLED	4
3.1	CESTOVNÍ RUCH	4
3.2	PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU	5
3.3	TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU.....	7
3.4	SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU	8
3.5	DESTINACE.....	10
3.6	PRODUKT CESTOVNÍHO RUCHU.....	12
3.7	MARKETING V CESTOVNÍM RUCHU.....	13
4	VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA REGIONU	16
4.1	VYMEZENÍ JIHOČESKÉHO KRAJE.....	16
4.2	VYMEZENÍ TURISTICKÉHO REGIONU ŠUMAVA	17
4.3	VYMEZENÍ OBLASTI OKRESŮ PRACHATICE A ČESKÝ KRUMLOV	17
5	SITUAČNÍ ANALÝZA PRACHATICKA A ČESKOKRUMLOVSKA	19
5.1	ANALÝZA SLOŽEK PRIMÁRNÍ NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU	19
5.1.1	<i>Přírodní potenciál.....</i>	<i>19</i>
5.1.2	<i>Kulturně-historický potenciál</i>	<i>24</i>
5.1.3	<i>Kulturně-společenský potenciál</i>	<i>34</i>
5.2	ANALÝZA SLOŽEK SEKUNDÁRNÍ NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU	37
5.2.1	<i>Infrastruktura cestovního ruchu.....</i>	<i>37</i>
5.2.2	<i>Materiálně-technické předpoklady.....</i>	<i>37</i>
5.2.3	<i>Demografické a sociálně-ekonomické předpoklady.....</i>	<i>39</i>
6	TYPOLOGIE STŘEDISEK V ZÁZEMÍ SCHWARZENBERSKÉHO PLAVEBNÍHO KANÁLU	40
6.1	REKREAČNÍ STŘEDISKA	40
6.1.1	<i>Rekreační střediska u vody</i>	<i>40</i>
6.1.2	<i>Rekreační střediska v horských a podhorských oblastech</i>	<i>43</i>
6.2	MĚSTSKÁ STŘEDISKA	44
6.2.1	<i>Historická města národního významu</i>	<i>44</i>
6.2.2	<i>Ostatní města s významnější funkcí v cestovním ruchu.....</i>	<i>47</i>
6.3	REKREAČNÍ OBCE	51
7	ANALÝZA POTŘEB A POŽADAVKŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ.....	55
7.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	56
8	NÁVRH OPTIMÁLNÍ NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU	73
8.1	NÁVRH PRODUKTU	75
9	ZÁVĚR.....	85
10	SUMMARY	
11	SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ INFORMACÍ	
11.1	ODBORNÉ PUBLIKACE	
11.2	OSTATNÍ ZDROJE	
12	SEZNAM PŘÍLOH	

1 Úvod

Cestovní ruch je významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. Je součástí spotřeby a způsobu života obyvatel zejména ekonomicky vyspělých zemí. Ve světovém měřítku patří vedle obchodu s ropou a automobilovým průmyslem ke třem největším exportním odvětvím.

Začátek rozvoje moderního cestovního ruchu se obvykle datuje do období přelomu 19. a 20. století, kdy se cestovní ruch začal formovat ve vyspělých krajinách jako odvětví společenské činnosti. Mnozí odborníci však jeho prvopočátky spojují s obdobím průmyslové revoluce jako důsledku tehdejších technických, ekonomických a sociálních podmínek. Kromě primární nabídky, tj. přírodních a kulturně-historických podmínek, cestovní ruch totiž vyžaduje i možnost svobodného pohybu obyvatelstva, přiměřený disponibilní fond volného času, volnou kupní sílu na uspokojování méně zbytných potřeb. Do této skupiny zahrnujeme i potřeby spojené s uspokojováním účasti na cestovním ruchu. Nezbytná je i výstavba a provoz dopravních, ubytovacích, stravovacích, sportovně-rekreačních, zábavních a dalších zařízení cestovního ruchu. (Hesková, 2006, str. 9)

Následující faktory určují postavení každé země, a tedy i České republiky, v rámci mezinárodního cestovního ruchu: atraktivnost území a jeho dostupnost, cenová hladina, úroveň poskytovaných služeb, politika cestovního ruchu.

Česká republika vlastní z hlediska atraktivnosti vlastní většinu atraktivit cestovního ruchu mimo moře. Má přirozenou krásu krajiny, bohatství kulturních památek, zajímavosti z oblasti folkloru i způsobu života lidí. Předností je i příznivá zeměpisná poloha na křižovatce turistických proudů, hlavní město Praha, města s historicky cennými jádry, zapsanými na seznamu UNESCO, a lázně. (Petrů, 1999)

Atraktivitu přírodního i kulturně historického bohatství Jihočeského kraje podmiňuje rozvoj cestovního ruchu. Příhraniční charakter regionu se v posledních

letech stal jeho předností, neboť přináší možnost spolupráce se sousedícími zeměmi Evropské unie. Jihočeský kraj se stává významnou turistickou a rekreační oblastí. Cestovní ruch zaznamenal v posledních letech největší nárůst podílu na podnikatelských aktivitách v kraji. (www.kraj-jihocesky.cz)

Území Jihočeského kraje je jeden z regionů České republiky, který má největší potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Mezi přednosti patří, vedle polohy v blízkosti států Evropské unie, přírodní atraktivita, resp. zachovalá příroda a krajina. Významný potenciál mají historické památky a kulturní atraktivita. Turisticky přitažlivá jsou významná města. Specifickým kulturním bohatstvím jsou lidové zvyky, slavnosti, tradice, řemesla a architektura. Potenciál Jižních Čech umožňuje rozvoj těchto forem turistiky – cykloturistika, pěší a vodní turistika, poznávání historických a technických památek, kulturních zajímavostí a tradic, sportovní vyžití, venkovské turistiky a agroturistiky, kongresové a incentivní formy cestovního ruchu a lázeňství. (Vystoupil, 2006)

2 Cíle a metodika práce

2.1 Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat složky primární a sekundární nabídky cestovního ruchu v zázemí Schwarzenberského plavebního kanálu.

Dílčím cílem je provést marketingové šetření, pomocí dotazníkového šetření. Na základě provedené analýzy potřeb a požadavků návštěvníků navrhnout nový produkt cestovního ruchu.

2.2 Metodika práce

Metodický postup zpracování bakalářské práce v prvním kroku zahrnoval studium teoretických východisek. Teoretická data byla získána z odborné literatury, odborných článků v tisku, nebo z internetu, informace z webových stránek, z informačních center, brožurek, turistických průvodců.

Druhý krok byl situační analýza vybraného území. Situační analýza zahrnuje popis primární a sekundární nabídky cestovního ruchu. Primární nabídku cestovního ruchu tvoří přírodní, kulturně-historické, kulturně-společenský potenciál, a cílové místo. Sekundární nabídku cestovního ruchu tvoří podniky a instituce cestovního ruchu, také způsob prostřednictvím, kterého dojde k uspokojení našich potřeb a k vyvolání zážitků.

Potřeby a požadavky návštěvníků byly zjištěny provedením marketingového průzkumu – pomocí dotazníkového šetření, provedeného v Lenoře, a druhým šetřením zaměřeným na oblasti Nové Peci, Horní Plané a Lipna. Dotazník má celkem 15 otázek. Vyhodnocení dotazníků bylo provedeno pomocí programu Microsoft Office Excel 2003. Vyhodnocení dotazníkového šetření je podrobně popsáno v kapitole 7. Návrh optimální nabídky cestovního ruchu pro vybrané segmenty turistů jsou popsány v 8. kapitole.

3 Literární přehled

3.1 Cestovní ruch

Světová organizace cestovního ruchu – UNWTO v roce 1991 v kanadském Ottawě na mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu definovala cestovní ruch jako „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“. Podle České verze evropské normy EN 13809:2003 se pod cestováním a cestovním ruchem rozumí „činnost lidí, kteří cestují na místa mimo své běžné prostředí anebo zde pobývají za účelem zábavy, pracovní nebo z jiných důvodů.“ (Hesková, 2006)

Podle Páskové a Zelenky (2002, str. 45) je cestovní ruch „komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit (politika cestovního ruchu, propagace cestovního ruchu, regulace cestovního ruchu, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity“.

V minulosti byl cestovní ruch definován jako „soubor vztahů a jevů, které vyplývají z pobytu na cizím místě, pokud cílem pobytu není trvalý pobyt nebo výkon výdělečné činnosti“, nebo byl definován jako „souhrn vztahů a jevů, které vyplývají z cestování anebo pobytu osob, přičemž místo pobytu není hlavním ani trvalým místem bydlení nebo zaměstnání“. Druhá definice se v 80. letech 20. století stala oficiální definicí Mezinárodního sdružení vědeckých pracovníků cestovního ruchu – AIEST. (Hesková, 2006, str. 10)

„Cestovním ruchem se rozumí soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla

ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního využití, lázeňského léčení a pracovních cest.“ (Orieška, 1999, str. 5)

Petrů (1999) na základě shrnutí názorů několika autorů definovala cestovní ruch jako „cestování a přebývání mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, a to za účelem rekreace, rozvoje poznání a spojení mezi lidmi.“

3.2 Předpoklady cestovního ruchu

Je to souhrn přírodních a antropogenních aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb, které vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu. Podle funkčně-chronologického členění je lze členit na lokalizační, selektivní a realizační předpoklady cestovního ruchu.

Lokalizační předpoklady cestovního ruchu jsou předpoklady cestovního ruchu zahrnující obvykle přírodní předpoklady (reliéf, struktura a přírodní atraktivita krajiny, klima, vodstvo, flóra, fauna, kvalita vzduchu) a kulturně-municipální předpoklady – lidmi vytvořené atraktivita, lidové tradice, folklór a umění, struktura institucí státní a místní správy a samosprávy.

Selektivní předpoklady cestovního ruchu jsou předpoklady cestovního ruchu zahrnující předpoklady demografické (hustota a věková struktura obyvatelstva, struktura obyvatelstva podle pohlaví), předpoklady politické (politická stabilita/nestabilita, válka, terorismus, fundamentalismus, nacionalismus, rasismus, bezpečnostní situace atd.), předpoklady sociologické (ekonomické aktivity, vlastnictví dopravních prostředků a objektů individuální rekreace, sociální příslušnost, vzdělání, průměrný příjem na člena rodiny, počet a struktura členů domácnosti, mentalita, životní styl, xenofobie; mnohé jevy klasifikované ve společnosti – demografické, sociální, politické apod. – se vzájemně ovlivňují a není mezi nimi pevná hranice), předpoklady urbanizační (hustota a velikost sídla, zástavba sídel, bytový fond), předpoklady ekologické (nejen aktuální kvalita životního prostředí, ale také trendy vývoje jeho kvality, minulá kvalita – setrvačnost myšlení; ekologické předpoklady souvisí úzce

s lokalizačními předpoklady) a předpoklady personální (profesionalita ve službách, managementu).

Realizační předpoklady cestovního ruchu jsou předpoklady cestovního ruchu zahrnující komunikační předpoklady (textura a struktura komunikační sítě, dostupnost území) a infrastrukturu cestovního ruchu (ubytovací zařízení, stravovací zařízení, kulturní zařízení, zábavní zařízení, sportovní zařízení, dopravní zařízení, další zařízení infrastruktury cestovního ruchu). (Pásková, Zelenka, 2002, str. 231–2, 164, 262, 244)

Oproti tomu Hladká (1997) uvádí tyto hlavní předpoklady a podmínky cestovního ruchu. Přírodní předpoklady, kterými jsou terén a jeho tvárnost, nadmořská výška a klimatické podmínky, vegetační kryt, vodní toky, vodní plochy, moře, rybnatost a stav lovné zvěře, přírodní léčivé zdroje, přírodní zvláštnosti, čistota ovzduší a vod. Kulturně-historické předpoklady jako architektonické památky (př. hrady, zámky), lidové umění, tradiční akce, významná místa (př. rodiště významné osoby, historické bojiště). Materiálně-technickými předpoklady jsou dopravní, ubytovací, stravovací zařízení, sportovně rekreační zařízení, maloobchodní, kulturní zařízení, zařízení pro služby, pro veřejné služby, zařízení zprostředkovatelská a speciální zařízení. Ekonomickými a organizačními předpoklady je nutná součinnost mnoha odvětví. Personální předpoklady zahrnují lidi, kteří se v cestovním ruchu pohybují.

Pásková a Zelenka (2002, str. 332, 224, 262) definují zdroje cestovního ruchu jako souhrn přírodních a společenských předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu na daném území – přírodní a kulturní podmínky přitahující návštěvníky (krajina, historické stavby, kulturní akce aj.), infrastruktura cestovního ruchu, institucionální a organizační zázemí (destinační management, asociace atd.). Dělí se na primární zdroje cestovního ruchu a sekundární zdroje cestovního ruchu. Primární zdroje cestovního ruchu jsou zdroje, které by v destinaci existovaly i bez existence (vlivu) cestovního ruchu. Zahrnují kulturní atraktivitu a přírodní atraktivitu, infrastrukturu pro potřeby místních obyvatel (rezidentů) a podnikatelů, vybavení pro rekreaci místních obyvatel. Sekundární zdroje cestovního ruchu jsou druhotné zdroje, jsou v destinaci vybudovány za účelem realizace

cestovního ruchu. Zahrnují atrakce, turistická informační centra, hotely a další ubytovací zařízení, stravovací zařízení, obchody se suvenýry (gift-shops) atd.

Podle Gehinové (2008) je primární potenciál tvořený optimálními přírodními atraktivitami (klima, reliéf, vodní toky a plochy) a společenskými atraktivitami (historické stavby církevní i světské a jejich komplexy, muzea, galerie, mezinárodní sportovní akce, lidová tradice, tradiční kuchyně). Sekundární potenciál je tvořený materiálně-technickou základnou, která realizuje příjmy, pracovní místa v lokalitě, oživuje centra měst a venkovské krajiny, a tím zvyšuje přitažlivost míst pro cestovní ruch.

Primární nabídka je vhodný přírodní a kulturní potenciál pro cestovní ruch. Potenciál není v prostoru rovnoměrně rozmístěný, může mít význam místní, regionální, celostátní až mezinárodní. Primární nabídka umožňuje naplnit motivy účasti na cestovním ruchu – oddych, zdraví, poznávání, společenskou komunikaci apod. Sekundární nabídka je různorodá infrastrukturní vybavenost, která je prostředkem k dosažení cíle – motivu účasti na cestovním ruchu. Jde o podniky, zařízení a instituce cestovního ruchu, které umožňují návštěvníkům ubytovat se, stravovat a vykonávat různé rekreační, sportovní, kulturní a jiné aktivity v cílovém místě. (Hesková, 2006)

3.3 Typologie cestovního ruchu

Druh cestovního ruchu je typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem „jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky“. Forma cestovního ruchu je typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem motivace návštěvníka. Základními motivacemi cestovního ruchu jsou odpočinek, poznávání prostředí a kontakty s lidmi. (Pásková, Zelenka, 2002, str. 69)

Podle Heskové (2006) o druzích cestovního ruchu hovoříme tehdy, když za základ posuzování cestovního ruchu vezmeme motivaci jejich účastníků, tj. účel, pro který cestují a pobývají přechodně na cizím místě. Mezi druhy cestovního ruchu řadíme

rekreační, sportovní, dobrodružný, myslivecký a rybářský, lázeňský, obchodní, kongresový, incentivní cestovní ruch, apod. O formách cestovního ruchu mluvíme, když jako základ posuzování cestovního ruchu vezmeme různé příčiny, které ho ovlivňují a důsledky, které přináší. Formy cestovního ruchu se rozlišují podle různých hledisek – hledisko geografické, počet účastníků, způsob organizování, věk účastníků, délka účasti, ročního období, dopravního prostředku, apod.

Podle Petřů (1999) vycházejí formy cestovního ruchu ze zaměření cestovního ruchu na uspokojování určitých konkrétních potřeb účastníka. V tomto rozdělení se shoduje s většinou autorů. Druhy cestovního ruchu člení a sleduje podle následující hledisek – místa realizace, způsob účasti a formy úhrady nákladů, ze způsobu a organizace zabezpečení služeb cestovního ruchu a z délky účasti.

Z hlediska rozdělení cestovního ruchu lze vymezit formy a druhy turismu. Formy turismu zohledňují především hledisko motivů účasti na turismu, zatímco druhy turismu berou v úvahu zejména jevový průběh turismu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky. (Palatková, 2007)

3.4 Služby v cestovním ruchu

Podle Heskové (2006, str. 97) je služba ekonomický statek, jehož podstatou je činnost a jehož hodnota je určena užitekem, který přináší. Poskytnutí služby se od výrobku liší tím, že jde o nemateriální činnost.

Služba cestovního ruchu představují činnosti nehmotného charakteru, jejichž výsledkem je buď individuální nebo společensky užitečný efekt. Individuální efekt je obvykle součástí cíle účasti na cestovním ruchu, oproti tomu společenský efekt často podmiňuje nebo umožňuje dosažení individuálního efektu. (Orieška, 1999, str. 6)

Služby poskytované v cestovním ruchu jsou členěny hned podle několika hledisek.

Podle významu ve spotřebě účastníků cestovního ruchu rozlišujeme základní a doplňkové služby. Základní služby zabezpečují přemístění účastníků cestovního ruchu do rekreačního prostoru a zpět a služby spojené s pobytem v rekreačním prostoru – dopravní, ubytovací a stravovací. Doplňkové služby jsou služby spojené s využíváním atraktivit, vlastností charakteristických pro určitý rekreační prostor.

Podle charakteru spotřeby jsou to služby osobní, kdy se užitený efekt dostaví hned, a služby věcné, při kterých se užitený efekt dostaví zprostředkovaně pomocí hmotného statku. Podle způsobu úhrady jsou to služby placené a neplacené.

Podle místa pak rozlišujeme služby poskytované v místě obvyklého pobytu, služby během přepravy a služby v rekreačním prostoru.

Podle způsobu zabezpečení rozděluje služby na služby vlastní, služby poskytované dodavatelským způsobem – není zde mezičlánek a služby obstarávané – využíváme cestovní kanceláře, cestovní agentury apod.

Podle funkcí ve vztahu k jednotlivým uspokojovaným potřebám účastníků cestovního ruchu jsou to služby: dopravní, ubytovací, stravovací, zprostředkované, společensko-kulturní, sportovně-rekreační, lázeňské, směnářské, informační, ale i komunální, zdravotní, pasové aj. (Jakubíková, 2009, str. 22-24)

Rozdělení služeb v cestovním ruchu viz obrázek č. 1

Všeobecné znaky služeb jsou: nemateriálnost, vysoká spotřeba živé práce při jejich poskytování, začlenění vnějšího faktoru do procesu poskytování služeb, soulad poskytování služeb s jejich spotřebou a jejich pominutelnost.

Mimo to mají služby cestovního ruchu i své speciální znaky. Jsou jimi místní a časová vázanost na primární nabídku cestovního ruchu, komplexnost a komplementarita, zastupitelnost, mnohooborový charakter a nevyhnutelnost jejich zprostředkování, dynamika a sezónnost poptávky a nevyhnutelnost poskytování informací (včetně informací o jejich kvalitě). (Hesková, 2006, str. 100-1)

3.5 *Destinace*

Podle UNWTO představuje destinace místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh. (www.world-tourism.org)

Obecně je destinace směřování, cíl cesty cestujícího, místo navštívené účastníkem cestovního ruchu. Destinaci cestovního ruchu v užším smyslu je definována jako cílová oblast v daném regionu, typická významnou nabídkou atraktivit cestovního ruchu a infrastruktury cestovního ruchu. V širším smyslu destinace cestovního ruchu je to země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit cestovního ruchu, rozvinutými službami cestovního ruchu a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků. (Pásková, Zelenka, 2002, str. 59)

Hesková (2006) definuje destinaci cestovního ruchu jako cílové místo představující středisko cestovního ruchu, region nebo stát jako cestovní cíl. V další definici vymezuje destinaci jako geografický prostor, který si host volí jako cíl účasti na cestovním ruchu. Přičemž zahrnuje komplex služeb pro potřeby cestovního ruchu. Obecně lze destinaci formulovat jako směřování, cíl cesty, místo navštívené účastníkem cestovního ruchu.

Destinace cestovního ruchu je přirozeným celkem, který má z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací. (Királ'ová, 2003, str. 15)

Podle D. Buhalise je pro destinaci cestovního ruchu charakteristických šest komponentů, nazývaných též „šest A“, a to attractions – primární nabídka cestovního ruchu, která množstvím, kvalitou a atraktivitou vyvolává návštěvnost (přírodní, kulturně-historický potenciál), accessibility a ancillary services – všeobecná infrastruktura, která umožňuje přístup do destinace, pohyb za atraktivitami destinace, patří sem také služby využívané především místními obyvateli (telekomunikační, zdravotnické, bankovní, poštovní apod.), amenities – suprastruktura a infrastruktura cestovního ruchu, které umožňují pobyt v destinaci a využití jejích atraktivit (ubytovací,

hostinská, sportovně-rekreační, kulturně-společenská a jiná zařízení), available packages – připravené produktové balíčky, activities – rozmanité aktivity. (Királ'ová, 2003, str. 16)

Podle Vystoupila (2007) je destinace místo navštívené účastníkem cestovního ruchu. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo její některý region, případně město. Pojem destinace je často používán relativně volně. V některých zemích je území rozděleno do turisticky, historicky nebo administrativně souvisejících destinací (turistických regionů, turistických marketingových regionů – např. Česká republika), s tvorbou a propagací společného turistického produktu regionu a případně i zpracováním turistických statistik.

Podle Biegera i definice UNWTO je destinace chápána jako „geografický prostor (stát, místo, region), který si (segment) vybírá jako svůj cíl cesty.“ Destinace nabízí služby jako jsou ubytování, stravování, sportovní aktivity a zábava. Za nejmenší možnou destinační jednotku je považován rezort. Destinace představuje fyzickou (geografická lokalita, fyzické charakteristiky), stejně jako nehmotnou sociálně-kulturní jednotku (historie, lidé, tradice). Pojem destinace nemusí nutně označovat jen to, co skutečně existuje, ale i určitý mentální koncept v myslích klientů. (Palatková, 2007)

Destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivita) místa nebo oblasti. (Palatková, 2006, str. 16)

Region je obvykle vymezen jako územní celek vyznačující se společnou úrovní výskytu určitých znaků nebo společnými procesy. Region je používán pro různé územní celky, může se shodovat s vymezením destinace, vymezení může být i z pohledu administrativního, statistického nebo pro plánovací účely.

Turistické regiony jsou jedním z typů regionů. Jde o oblasti, pro které je typický určitý druh cestovního ruchu, který spojuje a sjednocuje prvky dané oblasti, a tím je odlišuje od ostatních regionů. (Hesková, 2006, str. 153)

Marketingový turistický region je region, který byl vytvořen především pro účely propagace svého turistického potenciálu a také pro potřeby řešení organizace cestovního ruchu. (Vystoupil, 2006, str. 88)

3.6 Produkt cestovního ruchu

Jakubíková (2009, str. 50) charakterizuje obecně produkt jako jakékoliv statek, který lze nabídnout na trhu ke směně, aby uspokojil poptávku, touhu, přání nebo řešil problém zákazníka (výrobek, služby, myšlenka, místo, osoba, zážitek, organizace, umělecký výtvar aj.), a tím firmě pomohl dosáhnout stanovených cílů.

Pásková a Zelenka (2002, str. 225) definují produkt cestovního ruchu jako „souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího v cestovním ruchu nebo cestovní ruchu koordinujícího. Jedná se o zboží (suvenýry, knižní průvodce, mapy apod.) či služby (ubytování, stravování, doprava, služby průvodců apod.), specifikem služby je osobní poskytování, nemožnost skladovat služby, omezená životnost, častá je platba předem za produkt, který není možné předem vyzkoušet, ovlivnění faktory, které jednotlivě nebo v jejich kombinaci nelze nebo pouze omezeně lez ovlivnit – počasí, další účastníci zájezdu, sezónnost, komplexnost.“

Podle Heskové (2006) je produktem cestovního ruchu vše, co je nabízeno na trhu cestovního ruchu a má schopnost uspokojit potřeby návštěvníků a vytvořit tak komplexní soubor zážitků. Hesková uvádí tyto všeobecné znaky služeb: nemateriálnost, vysoká spotřeba živé práce při jejich poskytování, začlenění vnějšího faktoru do procesu poskytování služeb, soulad poskytování služeb s jejich spotřebou a pomínutelnost služeb. Jako speciální znaky uvádí tyto: časová a místní vázanost na primární nabídku, komplexnost a komplementarita, zastupitelnost, mnohooborový charakter a nevyhnutelnost jejich zprostředkování, dynamika a sezónnost poptávky po nich, nevyhnutelnost informací a o nich včetně informací o jejich kvalitě.

Produkt cestovního ruchu se z ekonomického hlediska skládá ze souboru volných statků, služeb, zboží a veřejných statků. Volný statek není ekonomickým statkem, tj.

nebyl vytvořen lidskou prací. Jde většinou o přírodní statky, např. vzduch, sluneční svit, déšť. Služba je ekonomický statek, jehož podstatou je činnost a jehož hodnota je určena užitek, který přináší. Zboží je výrobek určený k realizaci na trhu, je určen k prodeji konečnému spotřebiteli nebo jinému výrobcí. Veřejný statek je statek pro kolektivní spotřebu, ze kterého mají prospěch všichni, užitek z takového statku je nedělitelný a nikoho není možné vyloučit z využívání výhod spojených s jeho spotřebou. Jde např. o prostranství ve městech, veřejné osvětlení.

Produkt lze definovat jako komplex dílčích služeb prodáváných jako komplexní produkt pod společným názvem. Produkt cestovního ruchu má i své zvláštnosti. Produkt je nehmatatelný, a tedy jedinečný; je neskladovatelný, pomíjivý; často je produkt neoddělitelný od osoby poskytovatele, díky této skutečnosti narůstá význam lidských zdrojů při nabídce produktu (výběr vhodných pracovníků, odměňování a uznání atd.); často má sezónní charakter. (Vystoupil, 2007)

3.7 Marketing v cestovním ruchu

Kotler (2007) definuje marketing jako společenský a manažerský proces, jehož prostřednictvím uspokojují jednotlivci a skupiny své potřeby a přání v procesu výroby a směny produktů a hodnot.

Americká marketingová asociace (1985) uvádí, že „Marketing je proces plánování a provádění koncepce, tvorby cen, marketingové komunikace a rozšiřování myšlenek, výrobků a služeb za účelem vyvolání směny, uspokojující požadavky jednotlivců i organizací.“ (Hesková, 2003, str. 8)

Levitt (1986) vidí roli marketingu takto: „Pochtivě a solidně pojatý marketing se snaží vytvořit hodnotné, uspokojivé zboží a služby, které zákazníci budou kupovat. (Horner, 2003, str. 29)

Existují četné definice marketingu cestovního ruchu. Například J. Krippendort ho definuje „jako systematickou a koordinovanou orientaci podnikatelské politiky cestovního ruchu, jakož i soukromé a státní politiky cestovního ruchu na místní,

regionální, národní a mezinárodní úrovni na co nejlepší uspokojování potřeb určitých skupin zákazníků při dosažení přiměřeného zisku“. (Hesková, 2006)

Oproti tomu A. M. Morrison marketing cestovního ruchu definuje „jako plynulý proces plánování, zkoumání, naplňování, kontroly a vyhodnocování činností potřebných k zajištění jak zákaznických potřeb a požadavků, tak i cílů organizace. K dosažení největší účinnosti vyžaduje marketing úsilí každého jednotlivce a jeho účinnost se dále může zvýšit či snížit činností dalších komplementárních organizací“. (Hesková, 2006, str. 134)

Klasický marketingový mix má 4P, pro cestovní ruchu jsou přidány ještě další 4P. Celkem jich je tedy 8. Jsou to produkt, cena, místo, propagace a pro cestovní ruch ještě lidé (people), balíčky (packaging), programování, partnerství.

Kotler (2007, str. 406) definuje marketingový výzkum jako funkci, která propojuje spotřebitele, zákazníky a veřejnost s firmou pomocí informací, které jsou používány pro identifikaci a definici marketingových příležitostí a problémů, vytváření, zlepšení a hodnocení marketingových aktivit, monitoring marketingového výkonu a lepší porozumění marketingovému procesu. Pracovníci výzkumu určí, jaké informace potřebují, navrhnou metodu jejich získání, řídí a provádějí sběr dat, analyzují výsledky a sdělují zjištění a jejich důsledky.

Marketingový výzkum spočívá ve specifikaci, shromažďování, analýze a interpretaci informací, které slouží jako podklad pro rozhodování v procesu marketingového řízení. (Zbořil, 1998)

Marketingový výzkum spočívá ve specifikaci, shromažďování, analýze a interpretaci informací, které umožňují porozumět trhu, na kterém podniká nebo hodlá podnikat, identifikovat problémy, spojené s podnikáním na tomto trhu, a identifikovat příležitosti, které se na něm pro podnikání vyskytují nebo mohou vyskytnout, a formulovat směry marketingové činnosti a hodnotit její výsledky. (Stehlík, 1999, str. 63)

Podle Palatkové (2006, str. 84) lze metody sběru dat rozčlenit na tři oblasti: pozorování; sběr sekundárních dat – od statistických úřadů, bank, data koupená nebo získaná od specializovaných institucí (World Tourism Organisation – UNWTO, World Tourism and Travel Council – WTTC, Organisation for Economic Cooperation and Development – OECD), z novin, časopisů, internetu, publikací; a sběr primárních dat. Sběr primárních dat je nákladný a využívá metod jakou jsou individuální pohovory, studium ohniskových skupin, korespondenční, ústní a telefonická šetření, Delphi metoda (metoda získávání názorového konsenzu skupiny odborníků v daném oboru) a experimenty. Cílem je získat data využitelná pro kvalitativní a kvantitativní výzkum.

Obecné specifika marketingu cestovního ruchu jsou nehmotný charakter služeb, místní a časová návaznost služeb, pomíjivost služeb, distribuční cesty, podmíněnost nákladů a závaznost služeb na jejich poskytovatele. Specifické charakteristiky závisící na typu organizace jsou úzké vymezení marketingu, nedostatečné ocenění marketingových dovedností, rozdílná organizační struktura, nedostatek údajů o výkonnosti konkurence, vliv vládní regulace a deregulace, omezení a příležitosti pro neziskové firmy. Odlišnost marketingu v oblasti cestovního ruchu se dána především zvláštností služeb cestovního ruchu. Je to kratší expozitura služeb, výraznější vliv psychiky a emocí na nákup služeb cestovního ruchu, větší význam vnější stránky poskytování služeb cestovního ruchu, větší důraz na kvalitu a image, složitější a proměnlivější distribuční cesty, větší závislost na dodavatelských firmách, možnost snadnějšího kopírování služeb, větší důraz na propagaci v období mimo hlavní sezonu. (Petrů, 1999)

4 Vymezení a charakteristika regionu

4.1 Vymezení Jihočeského kraje

Jihočeský kraj (NUTS 3) zahrnuje celkem 7 okresů (NUTS 4). Jsou jimi okresy České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor. Krajským městem jsou České Budějovice. Rozloha kraje 10 056 km², což představuje 12,8 % rozlohy státu. V kraji žije 630 063 obyvatel, z čehož vyplývá nejnižší hustota osídlení v zemi 62 obyvatel na km². V Jihočeském kraji je 623 obcí, z toho 53 měst. (www.wikipedia.org)

Jihočeský kraj patří z hlediska přírodního potenciálu a předpokladů cestovního ruchu k těm nejvíce exponovaným v rámci celé ČR. Z velkoplošných chráněných území vyniká svým významem národní park Šumava (od roku 1991). Chráněná krajinná oblast Třeboňsko, podobně jako CHKO Šumava a její jádro národní park Šumava, byly pro svůj vzácný ekosystém vyhlášeny biosferickými rezervacemi UNESCO. Další chráněnou krajinnou oblastí je Blanský les. Maloplošná zvláště chráněná území nalezneme v národním parku Šumava a chráněných krajinných oblastech. K turisticky atraktivním patří zejména národní přírodní rezervace Boubínský prales, Červené Blato, Stará řeka, Velký a Malý Tisý. Na Šumavě jsou vyhledávanými přírodními památkami Pramen Vltavy, Jezerní slat' nebo Trojmezí hora. Za zmínku stojí i NPR Čertova stěna – Luč, Žofínský prales, NPP Hojná voda, Chýnovská jeskyně či Terčino údolí.

V jihočeském kraji se přírodní bohatství snoubí s kulturním a historickým dědictvím a ideálně ho doplňuje. K nejvíce navštěvovaným patří jednak památky UNESCO – historické jádro Českého Krumlova a Holašovice se selským barokem, jednak historická jádra dalších měst a vesnic, jako České Budějovice, Jindřichův Hradec, Prachatice, Slavonice, Tábor a Třeboň, ale i další památky. Z velkého počtu kulturně-historických objektů lze jmenovat známé zámky Červená Lhota, Jindřichův Hradec, Třeboň, Kratochvíle či Hluboká nad Vltavou, hrady Zvíkov, Nové Hrady, Rožmberk nad Vltavou, Strakonice, zříceniny Kozí Hrádek a Choustník, stovky církevních objektů. (Vystoupil a kol., 2007)

4.2 Vymezení turistického regionu Šumava

Šumava se nachází na jihozápadní hranici České republiky u hranic s Německem a Rakouskem. Je jedním z nejstarších pohoří v Evropě a zároveň nejrozsáhlejší zalesněné území střední Evropy, jehož lesy pokrývají 80% plochy. Její délka je od Vyšebrodského průsmyku k údolí Chodské Úhlavy asi 120km, maximální šířka Šumavy a jejího podhůří je 45km. Na české straně klesá pohoří pozvolně, na bavorské a rakouské straně výrazně. Dělí se do šesti podcelků: Šumavské pláně, Boubínská hornatina, Železnorudská hornatina, Želnavská hornatina, Trojmezná hornatina a Vltavická brázda.

Cennou součástí území Šumavy jsou rašeliniště (Tříjezerní slat', Chalupská slat', Modravská slat'), hluboké lesy a několik jezer ledovcového původu (Čertovo, Černé, Plešné). Najdeme zde také zbytky pralesních porostů. Nejznámější je Boubínský prales, který se rozkládá na jihovýchodním svahu Boubína. Nejstarší stromy zde dosahují stáří až 400 let. Šumava je mezinárodní biosférickou rezervací UNESCO a v roce 1991 bylo území Šumavy vyhlášeno Národním parkem. V Národním parku žijí vzácní živočichové - rys, tetřev, vydra a daří se zde i alpské květeně. Nejvyšším vrcholem české části Šumavy je Plechý (1378 m. n. m), na bavorské straně hranice je to Velký Javor (1456 m. n. m).

Hřebenem Šumavy prochází hlavní evropské rozvodí mezi Černým a Severním mořem. Na úpatí Černé hory pramení řeka Vltava.

Na Šumavě najdeme nejen husté lesy, rozlehlá rašeliniště s horskými potoky, potůčky, bystřinami a divokou přírodou. V kraji objevíme bohatou lidovou architekturu, technické památky, hrady, muzea, keltské hradiště, plavební kanály, vodní nádrže, rozhledny a nebo poutní místa. (www.cyklotoulky.cz)

4.3 Vymezení oblasti okresů Prachatice a Český Krumlov

Největším městem Prachaticka jsou Prachatice, kde se každoročně konají slavnosti Zlaté solné stezky, která vedla z Bavorska do Čech. Dalším zajímavým městem je Vimperk s bývalým strážním hradem či Volary, kde je dodnes k vidění několik domů tzv. alpského typu s vyřezávanou pavlačí a sedlovou střechou. V centrální části Šumavy patří k nejvyhledávanějším místům Kvilda či Borová Lada s typickými

dřevěnými staveními, pramen Teplé Vltavy či Chalupská slat' – největší rašelinné jezírko v Čechách. Boubínský prales skrývá zbytky tzv. pomezního hvozdu – „přírodní středověké hranice“. Zázitkem je pak jistě i výstup na nejvyšší vrchol české části Šumavy Plechý. Obdivuhodnou technickou památkou je Schwarzenberský kanál, který sloužil k plavení palivového a stavebního dříví až do Vídně.

Dominantou Českokrumlovska je největší přehradní nádrž v České republice Lipno. Ta vyzývá v letním období k provozování mnoha druhů vodních sportů. V zimě pak turisté využívají široké nabídky lyžařského střediska Kramolín, které se nachází v bezprostřední blízkosti obce Lipno nad Vltavou. Podél toku řeky Vltavy pod Lipenskou přehradou se nachází mnohé historické perly. První z nich je klášter ve Vyšším Brodě, následuje ve 13. století Vítkovci postavený hrad Rožmberk. Zcela unikátní je pak město Český Krumlov založené rodem Vítkovců, zapsané v roce 1992 na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Dominantou města je zámek – druhý největší zámecký komplex v České republice. V zámecké zahradě se pak nachází otáčivé hlediště, představení, která se zde odehrávají, jsou vyhledávána nejen tuzemskými, ale zahraničními návštěvníky. Vyznavači umění jistě nevynechají návštěvu Egon Schiele Art Centra. Dále po proudu Vltavy následuje klášter ve Zlaté Koruně a zřícenina hradu Dívčí Kámen. Železniční náspy na Velešínsku jsou pozůstatkem první evropské koněspřežní železnice vedoucí z Českých Budějovic do Lince. (www.jiznicechy.cz)

5 Situační analýza Prachaticka a Českokrumlovsko

5.1 Analýza složek primární nabídky cestovního ruchu

5.1.1 Přírodní potenciál

5.1.1.1 Geologický a geomorfologický potenciál

Pohoří zatupuje v této oblasti Šumava. Nejvyšší horou Šumavy je Velký Javor (1456 m) na německé straně a na české straně Šumavy je to Plechý (1378 m). Z hor přesahujících 1000 m nad mořem jsou to Plechý (1378 m), Boubín (1362 m), Černá hora (1315 m), Třístoličník (1311 m) a hora Javorník (1093 m). Další hory jsou Chloustov, Lomec, Stožecká skála, Věnc, Žabský vrch, a hora Kohout. Horká sedla jsou Sedlo Kohouta a Žďárské sedýlko. (www.atic.cz, www.wikipedia.org)

Plechý byl až na výjimky do roku 1989 v oblasti nepřístupného pohraničního pásma. Nyní je opět přístupný pro turisty z obou stran statní hranice, jimž se tak během výstupu na jeho vrchol nabízí i zajímavý pohled na Plešné jezero. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

5.1.1.2 Hydrologický potenciál

Vodní plochy v této oblasti zastupují přehrada Lipno, postavená v letech 1953-1959. Je největší vodní plochou v České republice. V nádrži se nachází několik menších ostrůvků a ostrov zvaný Tajvan. Lipno je významnou lokalitou pro vodní sporty, rekreaci u vody, ale i pro rybaření, dále je zásobárnou vody a zdrojem elektrické energie, je také jedinou vodní nádrží, která může pomoci v boji proti případným povodním. Dalšími vodními plochami jsou Rosenauerova nádrž, údolní nádrž Husinec, Boubínské jezírko a Plešné jezero.

Vodními toky jsou řeka Vltava, pramenící u Černé hory, stéká se s Kvildským a Vydrším potokem. Poté nese název Teplá Vltava, poté se do ní vlévá Vltavský potok a v Lenoře Řasnice. U Chlumu se spojí se Studenou Vltavou, která pramení u Haidmühle.

Je nejdelší řekou České republiky. Ústí do řeky Labe v Mělníce a celkem měří 433 m. Další řeky jsou Spůlka, Polečnice, Peklov, Černá a potoky Kremžský a Pohořský.

Vyskytuje se tu i jeden minerální pramen – minerální pramen – Horní Planá.

Vodácká trasa po Vltavě vede z Lenory přes Soumarský most až do Nové Peci. Trasa vede Vltavským luhem a klidovým územím NP Šumava. Lze využít trasy v délce 6, 23 a 32 km. Stávající návštěvní řád upravující podmínky splouvání na vodních tocích v NP Šumava pozbude platnosti 30. dubna 2010. Podmínky pro splouvání po 1. květnu 2010 bude upravovat nový řád, který bude teprve schválen. Do 30.4. 2010 je možno splouvat Vltavu na trase Lenora – Soumarský most – Pěkná – Nová Pec podle Seznamu vyhrazených úseků vodních toků a specifikace omezení v jednotlivých úsecích, který je zveřejněný na webových stránkách NP Šumava.

Druhá trasa začíná ve Vyšším Brodě a končí v Boršově nad Vltavou. (www.atic.cz, www.npsumava.cz, www.wikipedia.org)

5.1.1.3 Podnebí

Šumava patří do oblasti chladného podnebí. V horských regionech Šumavy a v místech s častými inverzemi teplot klesá průměrná roční teplota na 3 °C. dny, kdy průměrná teplota se rovná či klesá pod 0 °C, nastupují koncem října a trvají do konce března. Zima v centrální části Šumavy tedy trvá plných 5 měsíců, což je příznivé pro lyžaře. Na meteorologické stanici Churáňov byly minimální teploty naměřeny v únoru 1956 (-32,6 °C) a maximální teploty v červenci 1957 (+30,1 °C). v rozmezí 17 měsíců tedy nastal úctyhodný teplotní rozkyv 62,7 °C. Vrstva sněhové pokrývky tu v zimě dosahuje 60 – 100 cm, někdy až 200 cm. Mohou nastat i situace, kdy napadne velké množství sněhu za krátké časové období, a pak je potřeba počítat s problémy s dopravou apod. někdy vyšší teploty vzduchu způsobuje teplý vítr zvaný fén. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Podnebí na Šumavě je vhodné pro provozování turistiky jak v letním tak i zimním období. Pro letní turistiku se zde nachází velké množství pěších i cyklistických turistických stezek. Milovníci zimních sportů zde naleznou řadu areálů pro lyžování, a množství upravených běžeckých tras. V letním období se dají sjíždět vodní toky.

5.1.1.4 Rostlinstvo a živočišstvo

Šumava náleží do oblasti středoevropské lesní květeny s málo výživnými půdami a relativně drsným podnebím. Rostlinstvo se vyznačuje omezenou pestrostí druhů, zato však svým hromadným výskytem. Dnes zde převládají smrkové monokultury. Charakteristickým vegetačním typem jsou rašeliniště.

Živočišstvo má na Šumavě poměrně pestré zastoupení. Vedle reliktních druhů z doby ledové, jako je např. hraboš mokřadní, se zde vyskytují vzácné sovičky, jako sýc rousný a kulíšek nejmenší, dále tetřev a tetřívka. Na rašeliništích žijí i některé druhy bezobratlých. V 80. letech 20. století byl na Šumavě úspěšně vysazen rys ostrovid.

5.1.1.5 Přírodní atraktivita

Národní park a CHKO Šumava

Národní park zahrnuje přírodně nejhodnotnější partii Šumavy a po celém obvodu je lemován CHKO stejného jména.

Rozloha parku je 68 520 ha, rozloha CHKO pak 94 480 ha. Z historického hlediska se Šumava v roce 1963 stala chráněnou krajinnou oblastí. V roce 1991 ji vláda ČR prohlásila národním parkem. V roce 1990 se stala biosférickou rezervací UNESCO.

Národní park Šumava představuje tektonicky zdvižené, zarovnané pohoří s vrchovinným až pahorkatinným reliéfem s rozsáhlými pláněmi i ve výškách kolem 1000 m n. m. a s důsledky glaciálního zalednění v podobě zbytků ledovcových karů, ledovcových jezer, kamenitých a balvanitých moří. Patří mezi nejrozsáhleji zalesněná území střední Evropy a ačkoliv je většina lesních porostů druhotná, blíží se přirozené skladbě lesa. Šumava je pramennou oblastí nejdelší české řeky Vltavy.

Přírodními zajímavostmi jsou Borová lada, Buková slat', Jelení vrch, Jezerní luh, Obří zámek, pramen Vltavy, Spálený luh, Tetřevská slat', Trojmezna hora, Vltavský luh, Žďárecká slat', Bílá stráž, Boubínský prales, Černé a Čertovo jezero, Házlův kříž, Svatý Tomáš, Velké bahno, Hamižná, Nebe či Zátoušská hora. O těchto i ostatních lokalitách se můžete informovat v informačních střediscích Správy NP a CHKO Šumavy.

V blízkosti NP leží několik významných měst, která poskytují odpovídající možnosti ubytování a stravování. Jsou jimi samotné České Budějovice, Kaplice, Český Krumlov, Horní Planá, Prachovice, Vimperk a Železná Ruda. Navíc jsou v turistických oblastech hor lyžařská zařízení a hotely, které poskytují zázemí po celý rok. (www.atice.cz)

Plešné jezero je jedním z pěti šumavských jezer na české straně pohoří. Leží v nadmořské výšce 1090 m a hráz je tvořena přes 30 m vysokou ledovcovou morénou, která se v zadní části zvedá až 260 m vysoká skalní stěna (Jezerní stěna). Vodní plocha ale i okolní svahy jsou součástí I. zóny Národního parku Trojmezí. Na skále nad jezerem je památník spisovatele Adalberta Stiftera. Na hrázi zase pamětní kámen připomínající návštěvu osmiletého prince Jana ze Schwarzenberku (roku 1868).

Čertova stěna byla jako přírodní rezervace vyhlášena již v roce 1956. zahrnuje žulové skalní výchozy (Čertova kazatelna), rozlehlé kamenné moře, část původního řečiště Vltavy s mísovitými prohlubněmi (obří hrnce) zvaného Čertovy proudy a smíšený les včetně chráněných rostlin. V roce 1992 byla spojena s rezervací Luč, a vznikla tak Národní přírodní rezervace Čertova stěna. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Boubínský prales je národní přírodní rezervací již od roku 1858. Součástí je i Boubínské jezírko, bylo vybudováno v roce 1836 jako umělá nádrž pro umožnění plavby dřeva. Dnes již jezírko ztratilo svůj původní význam. Po obvodu pralesa vede naučná stezka, měřící 3,8 km a má osm zastávek, při kterých je možno z instalovaných panelů získat informace o flóře, fauně, podnebí apod. Stezka vychází od Boubínského jezírka. Jedním ze zajímavých jevů v pralesních porostech jsou tzv. chůdové kořeny, další zajímavostí jsou na vrcholu rozhledna, Křížová smrč, nebo Johnův kámen.

Jezerní slat' je rašeliniště rozvodnicového typu, menší část je odvodňována Hamerským potokem do Vydry, zbytek Kvildským potokem do Vltavy. Rozloha slatě je 103,5 ha, nachází se ve výšce 1057 - 1075 m n. m. a maximální mocnost rašeliny dosahuje 7 m. Průměrná roční teplota se pohybuje okolo 1°C a pravidelně jsou zde zaznamenávána teplotní minima. Název slat' dostala od dnes již rašeliničky zarostlého jezírka. Na slati se vyskytuje velké množství rostlin, které jsou ve střední Evropě velmi

vzácné. Patří mezi ně bříza zakrslá, suchopýr pochvatý, kleč horská a mnoho dalších. Vzácní živočichové jsou zastoupeni tetřívkem, rysem ostrovidem nebo myšivkou horskou.

Chalupská slat' se může pochlubit největším rašelinným jezírkem v České republice, hlubokým až 1,5 m. Plovoucí ostrůvky jsou porostlé např. blatnicí bahenní, ostřicí chudou či masožravou rosnatkou okrouhlostou. Další rostliny jsou borovice blatka, klečí a jejich kříženci, klikva bahenní, kyhanka sivolistá, šicha černá, černýš luční a suchopýr pochvatý. Okraj slatě lemují zamokřené rašelinné březiny. V minulosti zde probíhala těžba rašeliny. Chalupská slat' je spojena mělkou vrstvou rašeliny s menší, severněji položenou Novosvětskou slatí. Celý komplex zaujímá plochu 137 ha a je na něm uloženo cca 2 340 000 m³ rašeliny. Průměrná hloubka rašeliny je 1,9 m, maximální 7 m (v blízkosti jezírka). Naučná stezka, která byla vybudovaná v roce 1974, je dlouhá 260 m. Povalový chodník, umožňující vstup do části Chalupské slatě, je zakončen plošinou s vyhlídkou na jezírko.

Tříjezerní slat' je menší horské vrchoviště prameništěního typu v I. zóně Národního parku Šumava, 3 km severozápadně od Modravy. Tříjezerní slat' se rozprostírá v chladné a vlhké oblasti se 160 mrazovými dny v roce a s průměrnými ročními srážkami 1 100 mm. Mocnost rašeliny je asi 4,5 m. Svůj název dostala slat' podle tří jezírek uprostřed vrchoviště, z nichž největší má rozlohu 7 arů a hloubku 2 m. V jejich okolí najdeme typické vrchovištní rostliny jako je kyhanka sivolistá, klikva bahenní, suchopýr pochvatý, vlochyně bahenní, šicha černá, rosnatka okrouhlostá, blatnice bahenní nebo ostřice mokřadní. Rašelinná kleč rostoucí i na ostatních šumavských slatích je křížencem borovice kleče a borovice blatky. I zde je naučná stezka s poválkovým chodníkem a informačními tabulemi, která byla zprovozněna v roce 1979.

Pramen Vltavy pod Černou horou je přírodní atraktivitou, která je dnes také hojně navštěvována turisty.

Mezi další přírodní atraktivity patří Blažejovický systém zbytků Zlaté stezky, Královský kámen, Kubohuťský systém zbytků Zlaté stezky, Prachatický systém zbytků Zlaté stezky, Skalka, křemenná žíla; Stožecký prales a Systém zbytků Zlaté stezky na

Obecním vrchu. (www.sumavaregion.cz, www.atic.cz, www.wikipedia.org, www.cb.apu.cz)

Mezi chráněné (památné) stromy patří Husova lípa v Chlístově, Řepešínská lípa, Hodonínská lípa, Lhenická lípa, Sudslavická lípa ve Buškovících, Cisterciácká lípa ve Zlaté Koruně a Třísovská lípa. (ČR – Atlas pro volný čas, 2001)

Chráněná krajinná oblast Blanský les

Na jihu Čech, v šumavském podhůří, severně od města Český Krumlov, se nachází přírodně velmi zachovalé území, nazývané Blanský les. Nejvyšší vrchol tvoří dominanta hory Kletě s nadmořskou výškou 1084 m. Rozloha je 212 km².

Významným, avšak hraničním tokem je řeka Vltava, která odvodňuje téměř celé území CHKO. Středem oblasti protéká Křemežský potok. Na jihu patří k významným tokům Polečnice a Chvalšinský potok.

V geologickém podloží převládá granulit, jižní část pak tvoří převážně krystalické vápence spolu s erlány a amfibolity.

Středem oblasti se táhne nepravidelné pásmo serpentinitů. Více než polovina území CHKO je pokryta lesními porosty, z nichž nejvýznamnější jsou smíšené podhorské lesy s převahou buku. Nalezneme je na severovýchodních svazích Kletě a ve skupině vrchů Bulový a Vysoká Běta. Zcela specifická je květena křemežských hadců, tvořená zčásti reliktními bory. Pozoruhodná a velmi významná je teplomilná a vápnomilná květena v okolí Českého Krumlova.

Nejvýznamnější části přírody v CHKO jsou zahrnuty do maloplošných chráněných území. Kromě přírodních krás je zde i mnoho historických památek. K významným patří cisterciácký klášter ve Zlaté Koruně a zřícenina rožmberského hradu Dívčí kámen. Blanský les je pro svou krásnou a zachovalou přírodu i cenným rekreačním zázemím. (www.atic.cz)

5.1.2 Kulturně-historický potenciál

Umožňuje uspokojování duchovních potřeb lidí, kteří jsou motivováni možností poznávání kulturního dědictví, kultury a způsobu života rezidentů, možnostmi zábavy a

rozptýlení apod. Představuje symbiózu vzdělávání a účelného trávení volného času. V praxi má podobu návštěv muzeí, hubeních, divadelních a filmových festivalů, společenských a náboženských akcí. Podílí se na zvyšování společenské, kulturní a odborné úrovně lidí. (Hesková, 2006)

5.1.2.1 Významné zámky, hrady, zříceniny a církevní památky

Významnou památkou je státní hrad a zámek v Českém Krumlově. Je to druhý nejrozsáhlejší zámek na území republiky (po Pražském hradu). Je dominantou městské památkové rezervace pod patronací UNESCO. Je dochován stavební vývoj od 14. do 19. století. Zámek má 300 pokojů, ovšem ne všechny jsou veřejně přístupné. Vybavení interiérů je z 16. až 17. století. Ty pokoje, které jsou přístupné, jsou zařízeny cenným mobiliářem. Barokní zámecké divadlo má původní technické zařízení s originálními dekoracemi. V čtyřhektarovém zámeckém parku se nachází kaskádová fontána, letohrádek Bellarie a letní divadlo s otáčivým hledištěm. (www.castle.ckrumlov.cz; Scheinpflugová, 1998)

Dalším zámek je zámek Kratochvíle. Na místě dnešního zámku stával původně hospodářský dvůr nazývaný Leptač, který v roce 1569 věnoval Vilém z Rožmerka známému budovateli jihočeských rybníků Jakubovi Krčínovi z Jelčan. Krčín v těchto místech postavil nový dvůr, kolem něhož zřídil rozsáhlou loveckou oboru. Zámek výzdobou větších i menších místností dosahuje úrovně královských letohrádků. Vstupní sál a jídelna s malbami s loveckou tematikou (Georgie Widmann). Zlatý sál, Bílý sál a Modrý pokoj se štukatérskými pracemi Itala Antonia Melaniho z r. 1588. Nachází se zde stálá výstava českého animovaného filmu (scény, výtvarné předlohy, loutky). Výklad je zaměřen na historii objektu a postupy výroby animovaného filmu. Zeleninová zahrada je komponovaná do geometrických tvarů. Příležitostně se zde konají výstavy a akce (koncerty, divadelní představení). (www.zamek-kratochvile.eu; Scheinpflugová, 1998)

Zámek ve Vimperku vznikl na původním gotickém hradu založeném údajně před rokem 1263 Purkartem z Janovic. Za Rožmberků došlo k přestavbě nehostinného hradu v renesanční sídlo Petra Voka. 20. července 1857 zapálil blesk vimperský zámek,

kde vyhořelo divadlo, kaple a druhé poschodí proti městu. Po rekonstrukci a opravách dostal zámek nynější podobu. V držení hlubocké větve Schwarzenberků byl zámek do roku 1948. Pak byl zestátněn. Své sídlo zde měly Jihočeské státní lesy a po revoluci připadl městu. To jej prodalo Správě národního parku Šumava, která jej vlastní dosud. Zámek je v současné době s výjimkou musejních prostor vyklizený. Probíhá zde archeologický a stavebně historický průzkum jako počátek přestavby na enviromentálně - vzdělávací centrum Národního parku Šumava. Poněkud megalomanský program přinesl již dnes řadu nových skutečností: zejména existenci bergfritu (útočištné věže) v severním vrcholu areálu někdejšího hradu a řadu záklopových renesančních stropů v horním i dolním zámku. Největší z nich (cca 200 m čtverečných) kryje velký sál dolního zámku, dnes rozdělený na řadu místností. (www.hrady.cz)

Mezi nejznámější hrady patří hrad Rožmberk. Hrad pocházející z poloviny 13. století. Jedná se o komplex původně dvou rožmberských hradů tzv. Dolní hrad a Horní hrad, z něhož se zachovala pouze kamenná hláska zvaná Jakobínka. Horní část byla později upravena na letní šlechtické sídlo. Rovněž Dolní hrad prošel několika přestavbami, z nichž nejvýznamněji ovlivnila podobu hradu renesance a konečně styl anglické novogotiky. V 19. století byla tato část posledními majiteli – rodem Buquoyů přeměněna v romantické muzeum přístupné veřejnosti, jehož interiér dnes doplňují cenné sbírky obrazů, zbraní, nábytku, porcelánu a skla. Z bohatě zdobeného interiéru se zmíníme o Rytířském sále s kazetovým stropem a nástěnnými malbami. Kovaná mříž odděluje Hudební výklenek, v němž nástěnná malba zobrazuje společnost manýristicky koncipovaných postav na pozadí, iluzivně otevřeném do přírody. I ostatní prostory jsou vyzdobeny nástěnnými malbami s figurálními i ornamentálními tématy. Nábytek tvoří většinou pseudorenesanční kopie původních kusů. Chloubou obrazárny jsou díla předních malířů období baroka. V Rožmberské síni je portrét Bílé paní Perchty z Rožmberka, která se zde podle pověsti zjevuje. (www.hrad-rozmberek.cz; Scheinpflugová, 1998)

Další hrady jsou například hrad Osule, Velečín, Louzek, Obří hrad u Popelné, hradiště Větec u Lčovic. Mezi zříceniny počítáme Dívčí Kámen a Pořešín.

Haselburg je samostatná předsunutá dělostřelecká bašta hradu Vimperk. Vznikla nejspíše v roce 1479. V současné době má podobu mohutné válcové věže obehnané hradbou. Úkolem Haselburgu bylo chránit hrad před nepřátelskou palbou a přímo střežit přístupovou cestu k němu. Po roce 1729 měla být již bezvýznamná pevnůstka zbořena, došlo však jen k částečnému rozebrání hradeb. Během 18. a 19. století postupně obrostl zástavbou dosud stojících chalup. (www.hrady.cz)

Nachází se zde i velké množství církevních památek, jakou jsou kostely, např. Farní kostel sv. Petra a sv. Pavla, Kaplice; Farní kostel svatého Michaela, Horní Dvořiště; Hřbitovní kostel Svatého Bartoloměje, Vimperk; Kostel Panny Marie, Horní Vltavice; Kostel sv. Jana Křtitele, Záblatí; a mnoho dalších, a kaple – např. kaple P. Marie, Stožec; kaple sv. Antonína a kaple sv. Jana Nepomuckého, Prachatice; kaple sv. Josefa a sv. Barbory, Kaplice; kaple sv. Vojtěcha, Prachatice; Poutní kaple P. Marie Bolestné, Horní Planá a další. Dalšími církevními památkami jsou kláštery. V Českém Krumlově jsou to kláštery Prelatura, Klarisek, Minoritský klášter a Zlatá Koruna. Dále klášter ve Vyšším Brodu a klášter sv. Karla Boromejského v Prachaticích. Poutními místy jsou Stožec, Horní Planá, Kájov a Vyšší Brod.

Židovské církevní památky jsou v Českém Krumlově, Vimperku a Čkyních, kde je synagoga. Židovská synagoga a hřbitov jsou ve Vlachovo Březí a v Dubu. V obou obcích najdeme i Židovskou čtvrť. Židovský hřbitov najdeme i ve Volarech a v Rožmberku nad Vltavou. (www.atc.cz; ČR – Atlas pro volný čas, 2001)

Církevní památky jsou navštěvovány účastníky náboženského cestovního ruchu, jejichž motivem návštěvy jsou náboženské tradice.

5.1.2.2 Lidová architektura a řemesla

Ukázkou lidové architektury jsou Volarské domy. Stojí u silnice vedoucí z náměstí směrem na Lenoru a u nádraží. Jedná se o selské dřevěné domy alpského typu s vyřezávanou pavlačí pochází většinou z 18. století. Stavby jsou památkou na štyrské a tyrolské přistěhovalce. V jednom z domů je také umístěno Volarské muzeum.

Na Staších je soubor roubených šumavských domů z 18. a 19. století. Od roku 1995 je soubor těchto domů veden jako vesnická památková rezervace.

V Lenoře se nacházejí roubené šumavské domy volarského typu. Pocházejí z dob založení místní sklárny a patřili sklářským dělníkům. (www.sumavaregion.cz; ČR – Atlas pro volný čas, 2001)

Mezi lidová řemesla patří kovářství v Lenoře a ve Stožci, ruční výroba kožených předmětů v Kaplici a výroba štípaných holubiček v Horní Plané. (www.atlc.cz)

5.1.2.3 Technické a stavební památky

Schwarzenberský plavební kanál je unikátní technickou památkou evropského významu. Postaven byl na přelomu 18. a 19. století. Návrh vypracoval inženýr Josef Rosenauer. K realizaci stavby došlo v roce 1789. V první etapě, do roku 1793, byl postaven úsek od ústí do řeky Große Mühl přes rozvodí u osady Růžový Vrch (místo dnes zvané U Korandy) k Jelenímu potoku v Jeleních Vrších. Stavba byla poté na zhruba třicet let přerušena, tzv. starý kanál otevřel dostatečné množství lesů. V letech 1821-1823 byla stavba navržena Rosenauerem, již po jeho smrti, s úpravami dokončena. Byl postaven m.j. i původně 419 m dlouhý plavební tunel na Jeleních Vrších. Celková délka plavebního kanálu dosáhla 51,9 km.

Během zhruba 100 let "zlatých časů" plavebního kanálu bylo splaveno k řece Große Mühl téměř 8 milionů prostorových metrů palivového dříví. Plavba do Vídně byla ukončena v roce 1892, kdy byla nahrazena levnější a rychlejší dopravou po železnici. Poslední plavba směrem do Rakouska - do Haslachu byla provedena v roce 1916. Okolo roku 1900 byl plavební provoz v Čechách změněn z dopravy palivového dříví na dopravu dlouhého dříví. Doprava dříví po kanálu k Vltavě a dřevoskladu v Želnavě, respektive později v Nové Peci, trvala do roku 1961.

Schwarzenberský plavební kanál byl v Československu v sedmdesátých letech zapsán do seznamu nemovitých technických památek. Vzhledem k tomu, že kanál procházel hraničním pásmem a vzhledem k novým technologiím v lesním hospodářství byl značně poškozen. Ke značným škodám na kanálu došlo však i v Rakousku.

Koncem osmdesátých let byla zahájena podnikem Vojenské lesy a statky rekonstrukce tunelu. V roce 1991 byla zahájena nejprve soukromou iniciativou později nákladem s.p. Lesy České republiky oprava prakticky již zaniklého kanálu v oblasti potoka Ježová / Iglbach na česko-rakouské hranici. V devadesátých letech začala přeshraniční spolupráce mezi s.p. Lesy České republiky a Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava s rakouským Svaz cestovního ruchu (Tourismusverband) Böhmerwald , díky které bylo v oblasti potoka Ježová / Iglbach do současnosti opraveno 1800 m na českém a 700 m na rakouském území. S.p. Lesy České republiky provedl v letech 1997 - 1999 opravu kanálu ve spáditém úseku pod rakouskou osadou Morau. V roce 1999 provedla Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava rozsáhlou a velkorysou rekonstrukci plavebního kanálu mezi Jeleními Vrchy a odbočením Želnavského smyku v délce více než 11 km.

Lesy České republiky, s.p. provedly v roce 2001 rekonstrukci plavebního kanálu v oblasti Růžového Vrchu, rekonstrukce překročila hlavní evropské rozvodí. Lesy České republiky, s.p. opravily plavební kanál i ve spáditém úseku pod rakouskou osadou Morau okolo historického hraničního kamene až k místu, kde kanál opouští české státní území u hraničního znaku II/14. (Hesková a kol., 2006; www.schw-kan.com)

Podél Schwarzenberského plavebního kanálu vede téměř v celé délce doprovodná silnice sjízdná pro cyklisty. Od počátku nedaleko česko-bavorské hranice vede podél plavebního kanálu modrá turistická stezka přes Jelení Vrchy, Zadní Zvonkovou, hraniční přechod Zvonková / Schöneben, rakouský Sonnenwald, hraniční přechod Ježová / Iglbach do bývalé osady Růžový Vrch, dále pak přes hraniční přechod Koranda / St.Oswald bei Haslach , St.Oswald bei Haslach do spáditého úseku u rakouské osady Morau.

V oblasti potoka Ježová / Iglbach, na Jeleních Vrchích a nedaleko bavorských hranic se provádí ukázkové plavby dříví. (www.schw-kan.com)

Muzeum Schwarzenberského plavebního kanálu se nachází ve Chvalšínách, rodišti Josefa Rosenauera. Zachycuje jeho život a dílo. Samostatnou částí expozice je

ukázka lesnictví a dřevařství na Šumavě. Kanál sloužil k zásobování Vídně palivovým a stavebním dřevem. Spojuje povodí řek Vltavy a Dunaje a překračuje tak hlavní evropské rozvodí. (www.schw-kan.com)

KANÁL EXPO je expozice, která se nachází na Jeleních Vrších ve stodole domu č.p. 13. Hlavním exponátem výstavy KANÁL EXPO se stala velká plastická mapa krajiny kolem Schwarzenberského plavebního kanálu. Najdete na něm nejen současné vesnice, v nich mají domky červené střechy, ale i ty zaniklé, tam jsou domky se střechami šedými.

Na patnácti tabulích v expozici najdete informace o pralesích jižní Šumavy, které se po stavbě kanálu staly zdrojem palivového dříví pro císařské hlavní město Vídeň, o Josefu Rosenauerovi, staviteli plavebního kanálu, o historii plavebního kanálu, o plavení dříví na kanálu, o historii osídlení jižní Šumavy, o těžbě a přibližování dříví, o vlivu kanálu na „plavební“ lesy, o využití kanálu po roce 1945 a jeho postupném zániku, o „Starém“ i o „Novém“ kanálu, o plavebním kanálu v Rakousku, o Plešném jezeru, o obnově plavebního kanálu, o přírodě okolo plavebního kanálu a o plavebním kanálu a turistice.

Ing. Čestmír Hrbek, majitel domu, ve kterém v době stavby a provozu určitě mnohokrát nocoval stavitel plavebního kanálu Josef Rosenauer, rád provede každého zvědavého návštěvníka. KANÁL EXPO je otevřeno v turistické sezóně každý den od 08:00 do 17:00 hodin. Vstupné je dobrovolné. (www.schw-kan.com)

Zahájení 12. novodobé plavební sezóny na Schwarzenberském plavebním kanálu proběhne 22. května 2010 na Jeleních Vrších. Součástí bude setkání s folklorem z jižních Čech, Dolních a Horních Rakous i Bavorska, i tržiště lidových řemesel. Soubor Libín-S hraje před stodolou č.p. 13 – EXPO KANÁL.

Další setkání s tradicí na Jeleních Vrších s ukázkou plavení dříví proběhne 5. června a 11. července. Setkání s tradicí u hraničního potoka Ježová/Iglbach s ukázkou plavení dříví pak 12. června, 18. července, 4. srpna a 22. srpna.

Setkání s tradicí na Jeleních Vrších - setkání s uhlíři proběhne 14. srpna až 21. srpna. Setkání s tradicí s ukázkou plavení dříví u potoka Světlá voda – Stocký potok proběhne 11. září.

Setkání s tradicí - ukončení 12. novodobé plavební sezóny a setkání s tradicí u potoka Ježová / Iglbach proběhne 18. září. (www.schw-kan.com)

Folklorní soubor Libín-S Prachatice vznikl na přelomu let 1988/1989, zabývá se folklórem jihozápadních Čech především se zaměřením na lidové zvyky Šumavy. Jako občanské sdružení Libín-S Prachatice je registrován od 12.10.1992. Folklorní soubor Libín-S vystupoval doma i v zahraničí. Soubor vystupuje ve stylizovaných jihočeských krojích. Jeho více než dvacet členů pochází z Prachatic a okolí.

Již řadu let vystupuje Libín-S u Schwarzenberského plavebního kanálu, v posledních letech je folklorní sdružení Libín-S Prachatice nositelem projektu Setkání s tradicí na Schwarzenberském plavebním kanálu. S folklórem jižních Čech seznamuje folklorní soubor Libín-S Prachatice i přijíždějící turisty.

Folklorní sdružení Libín-S je dlouholetým členem Folklórního sdružení České republiky a od roku 2002 do listopadu 2009 bylo členem Jihočeského folklórního sdružení. Folklorní sdružení Libín-S je od července 2006 členem Mezinárodní asociace plavců a vorařů.

Kromě akcí spojených s tradicí na Schwarzenberském plavebním kanálu se soubor zúčastňuje i dalších akcí. Jsou jimi například plesy, Slavnosti Zlaté stezky, poutě a různé festivaly. (www.schw-kan.com)

K technickým zajímavostem v Českém Krumlově patří především mosty. Jedná se o zámecké mosty. Nachází se zde most přes medvědí příkop, Plášťový most, jenž umožňuje vnitřní spojení Maškarního sálu s barokním divadlem a vnější spojení zámeckých nádvoří s parkem. Most v zámecké zahradě propojuje barokní divadlo se zámeckou zahradou. Další památkou je krytá dřevěná lávka „U Rechlí“. Je to nejdelší krytá dřevěná lávka v Čechách, která přes Vltavu spojuje dvě městské části. Most u Horní Brány je obdobou plášťového zámeckého mostu a umožňuje příjezd do historického centra z východní strany. Lazebnický most je dřevěný silniční most, který

spojuje vnitřní město s Latránem. V 80. letech 20. století byl rekonstruován. Technickou památkou je i Městské opevnění s Budějovickou branou. V Českém Krumlově najdeme řadu kašen, které dříve sloužily jako zásobárny vody. Jedná se o zámeckou osmiúhelníkovou a čtvercovou kašnu, kašnu v Latránu, kašnu na náměstí Svornosti, v Široké ulici a v městské části Plešivec. Dnešní podoba pivovaru Eggenberg a využití budov odpovídá situaci na konci 19. století. Jádrem pivovaru tvoří bývalé renesanční budovy zbrojnice, které uzavírají hlavní nádvoří. V levé části ležáckých sklepů je instalováno muzeum, dokumentující historii pivovaru a v pravé části je restaurace. K pivovaru přiléhá i rozsáhlá Pivovarská zahrada, využívaná v létě ke konání koncertů v rámci Krumlovského hudebního festivalu. Pivovar v Široké ulici je rozsáhlý komplex renesančních budov s fasádami pokrytými psaníčkovými sgrafity. Je celý rekonstruovaný a dnes slouží jako kulturní a umělecké středisko Art Centrum Egon Schiele. Seidlův fotoateliér obsahuje unikátní původní technické vybavení pocházející převážně z první čtvrtiny 20. století. Grafitový důl je dnes zpřístupněn.

Technickou památkou v Hořicích na Šumavě je celkem sedm kašen a pranýř pocházející z roku 1549.

Další technickou památkou je papírna a celulózka Pečkovský mlýn ve Větrní. Má nejstarší nepřetržitou tradici průmyslové výroby papíru v Čechách. K zajímavým technickým částem továrny patřila i hydroelektrárna ve Vyším Brodě.

Prachatické městské opevnění bylo postaveno v 16. století, kdy bylo zmohutněno původní opevnění města. Dodnes se zachovala Dolní brána, kterou se prochází cestou na Velké náměstí. Po obvodu se rovněž zachovalo sedm bašt (oblé dělové věže). K dalším technickým památkám patří kašna z 2. poloviny 16. století se sochou Spravedlnosti a budova solnice na Velkém náměstí.

Zlatá stezka patřila k nejvýznamnějším středoevropským spojnicím. Původně vedla z Pasova do Starých Prachatic. Nakonec stezku tvořili tři stezky. Dolní Zlatá stezka vedla do Starých Prachatic, Střední Zlatá stezka vedla do Vimperka a Horní Zlatá stezka vedla do Kašperských hor. Dovážela se sůl, drahé látky, zbraně, jižní plody, koření a víno. Opačným směrem, tudíž od nás, se vozil slad, chmel, med, vlna, kůže, pivo, i prachatická pálenka. Na její ochranu byly u nás postaveny hrady a hrádky jako Stožec, Kynžvart, Hus, Vitějovice a Kašperk. (Hesková a kol., 2006)

Významnými technickými památkami byly sklárny ve Vimperku a v Lenoře. Další památkou jsou tiskárny ve Vimperku a krytá dřevěná lávka, zvaná Rechle. Najdeme ji v Lenoře, a sloužila k zadržování a postupnému vypouštění dřeva, které se po řece plavilo až do papíren ve Větřní. Druhou zajímavostí v obci je pec na chleba. V roce 2010 se bude péct každou poslední sobotu v měsíci, a to od dubna až do prosince. (www.atic.cz)

5.1.2.4 Muzea a další zajímavosti

Muzeum pašijových her se nachází v Hořicích na Šumavě. Muzeum se nachází v budově bývalé základní školy. Bylo otevřeno 20. června 2000. Vedle stálé expozice pašijových her nabízí muzeum samostatnou výstavu historie a současnosti obce. Od 4. června 2001 je muzeum rozšířeno o expozici radiopřijímačů. Majitelem převážné většiny rádií je místní sběratel pan Antonín Brodňanský. Sběrka čítá více než 100 přístrojů.

Prachatické muzeum najdeme na Velkém náměstí č. p. 13 v měšťanském, renesančním Sitrově domě. Kromě expozice historie města a Zlaté stezky je zde k vidění cenná sbírka střeleckých terčů.

Pošumavské hasičské muzeum najdeme na Staších. Budovu muzea vystavěnou v letech 2001 - 2003 najdeme u hasičské zbrojnice na okraji Stach ve směru na Kašperské Hory. Muzeum bylo zbudováno díky velkému nadšení členů místního sboru dobrovolných hasičů, obyvatel Stach a dalších pomocníků (přes 5000 brigádnických hodin) a za finančního přispění Okresního úřadu v Prachaticích a fondu Phare. Muzeum bylo slavnostně otevřeno a vysvěceno 12. července roku 2003. Rozsáhlá expozice hasičské techniky je rozdělena do dvou podlaží. V přízemí najdeme největší exponáty - hasičská auta, v patře jsou vystaveny přenosné stříkačky a ostatní hasičská výzbroj a výstroj.

Vlastivědné muzeum ve Vimperku se nachází v areálu zámku. Můžeme zde vidět stálou expozici šumavské přírody, dějin města, knihtisku, sklářství a řezbářství.

Volarské muzeum sídlí v České ulici č.p. 71, v typickém dřevěném domě alpského typu (volarské roubené domy). Kromě stálé expozice "Historie Zlaté stezky a

Volar" a "Ve stínu smrti", která připomíná pochod smrti 4. května 1945, muzeum nabízí i sezónní výstavy.

Poštovní muzeum ve Vyšším Brodě nabízí náhled do dějin poštovníctví na našem území od roku 1526 do současnosti, ke shlédnutí je zde vybavení pošt, poštovní uniformy, pokladny, poštovní schránky, modely poštovních vozů, poštovní známky z Československa a České republiky. Dále pak telefony, telefonní ústředny, telegrafní a dálnopisné přístroje. Nechybí ani historické vozy, poštovní dostavníky či saně.

Expozici sklářství můžeme vidět v budově obecního úřadu v Lenoře. Jsou zde k vidění ukázky šumavského a lenorského sklářství.

Další muzea jsou Minimuzeum Zlaté stezky ve Vimperku, Muzeum JUDr. Otakara Kudrny v Netolicích, Muzeum krajky a prodejní galerie v Prachaticích, Muzeum Schwarzenberského plavebního kanálu ve Chvalšínách nebo rodný domek A. Stiftera v Horní Plané.

Podzemí se nachází v Prachaticích a v Českém Krumlově, kde jsou Václavské sklepy. (www.atic.cz, www.sumavaregion.cz)

Kamenné rozhledny jsou Libín (1096 m n. m.), Klet' (1083 m n. m.), Javorník (1066 m n. m.), Mařský vrch (907 m n. m.). Mezi dřevěné rozhledny patří Jezerní slat' (1060 m n. m.) a Vyhlídka (1000 m n. m.). Na Churáňově je rozhledna na skokanském můstku (1100 m n. m.). (ČR – Atlas pro volný čas, 2001)

Mezi další zajímavosti v oblasti patří Zlatá stezka, která je nejznámější obchodní cestou, nejdelší řeka Vltava, nejvýše položená železniční stanice v Čechách, Kubova Huť. Nachází se ve výšce 995 m nad mořem. Za nejdelší umělé vodní dílo je považován Schwarzenberský plavební kanál a největší vodní plochou je Lipno. (David, 2005)

5.1.3 Kulturně-společenský potenciál

Kulturně-společenský potenciál uspokojuje společenské a kulturní potřeby účastníků cestovního ruchu. Jejich poskytování je spojené s hlavním motivem kulturního a městského cestovního ruchu. Kulturně-společenský potenciál představují kulturně-historické objekty jako hrady, zámky, sakrální památky, lidová architektura,

nebo technické památky. Dále jsou to kulturní a osvětová zařízení, jako jsou divadla, kina či zoologické zahrady a společenská a zábavní zařízení. Služby kulturně-historických objektů se zejména v posledním období často spojují s animací (např. na hradech nebo zámcích jsou inscenace dobových her, rytířských soubojů, a to v dobových kostýmech). Dynamickou složku nabídky kulturně-společenských služeb tvoří organizované akce, např. folklorní slavnosti, dožínkové slavnosti, jarmarky, oslavy výročí založení města a obcí. (Hesková, 2006)

5.1.3.1 Kulturní zařízení a akce

Divadlo zde nalezneme v Českém Krumlově. Je tu městské divadlo a pak otáčivé hlediště v zámeckém parku.

Je zde velké množství galerií. Například Ensi Gallery, s. r. o., Fotogalerie D+D foto drnění, Galerie Art U sv. Jošta, galerie Dolní Brána, galerie Fany, Mlýn, U Šaška, prodejní galerie U Rytíře Kryštofa, nebo R. Galerie.

V řadě obcí najdeme i kino. Je např. v Českém Krumlově, Kaplici, Lhenicích, Zdíkově, Strunkovicích nad Blanicí, Volarech, Vimperku, Vyším Brodě, Prachaticích, a letní kino Chvalšinská silnice ve Chvalšínách. (www.atic.cz)

Mezi kulturní akce patří Mezinárodní dětský folklorní festival, hudební festival, Jihočeský divadelní festival a Slavnosti pětileté růže v Českém Krumlově, které se letos uskuteční od 18. do 20. června. V Prachaticích se každoročně konají Slavnosti Zlaté solné stezky. Letos to bude už XX. ročník slavností. Festival Meziobrány Soumarrock 2010 se letos uskuteční 28. srpna. Pašijové hry v Hořicích na Šumavě se letos uskuteční 7. a 18. srpna. Slavnosti dřeva jsou největší městskou slavností ve Volarech, konají každoročně předposlední víkend v srpnu. Letos také proběhne již čtvrtý ročník Slavností chleba v Lenoře. (ČR – Atlas pro volný čas, 2001)

5.1.3.2 Sportovní zařízení a akce

Oblastí vede cyklotrasa č. 33, která začíná v Dolním Dvořišti a vede přes Vyší Brod, Frymburk, Horní Planou, Novou Pec, Stožec, Černý Kříž, Kvildu, Prášily,

Železnou Rudu a končí ve Všerubech. Trasa má celkem 180 km. Druhá varianta trasy č. 1132 vede po jihozápadním břehu Lipna. Trasa č. 34 začíná v Dolním Dvořišti a pokračuje opačným směrem do Novohradských hor. Celkem má 70 km. Trasa č. 12 vede od Lomu u Tábora přes České Budějovice, Český Krumlov do Dolního Dvořiště. Trasa je dlouhá 105 km. Horolezecké terény nalezneme v Domoradicích a Sokolčí. V obou případech se jedná o nepískovcové skály. Jezdecké areály se nacházejí ve Slupenci, Ktiši, Husinci a Malenicích. (ČR – Atlas pro volný čas, 2001)

V oblasti je řada lyžařských areálů. Například Kramolín, Kubova Huť, Strážný, Zadov, České Žleby. Oblastí také v zimě vede řada dobře značených běžeckých tras.

V Prachaticích se nachází krytý plavecký stadion, stejně jako veřejné koupaliště Hulák, které bylo otevřeno po rekonstrukci v roce 2007. Zimní stadion se nachází v Českém Krumlově a ve Vimperku, který je krytý. V oblasti jsou i dvě trasy na řece Vltavě, které je možné splouvat. Jedná se o trasu Borová Lada – Polka. A poté až od Lenory přes Soumarský most, Pěknou až do Nové Peci. Druhá trasa začíná ve Vyšším Brodě a končí v Boršově nad Vltavou.

Sportovci si určitě přijdou na své v Golf Club Lipno nad Vltavou. Jde o znormované veřejné devítijamkové hřiště (PAR 72) je zasazené do kopcovitého terénu s mnoha vodními překážkami. Sportovní letiště je ve Frymburku, Velešíně a Strunkovicích.

Ze sportovních akcí je to Šumavský maratón (běh na lyžích) na Zadově, novoroční výstup na Libín, městys Frymburk a Hotel Frymburk ve spolupráci s dalšími partnery pořádají 1. května 2010 Oficiální zahájení cyklistické sezóny 2010 v Jihočeském kraji pod názvem „S kolem k šumavskému moři“ a v Prachaticích proběhne 25. 12. 2010 tradiční zimní vánoční běh. (www.jiznicechy.cz; ČR – Atlas pro volný čas, 2001)

5.2 Analýza složek sekundární nabídky cestovního ruchu

5.2.1 Infrastruktura cestovního ruchu

Informační centra, která jsou členy A.T.I.C. ČR najdeme v Českém Krumlově, Kaplici, Prachaticích, Horní Plané, Vimperku. V Českém Krumlově pak najdeme i Turistické informační centrum UNIOS.

5.2.2 Materiálně-technické předpoklady

5.2.2.1 Dopravní infrastruktura

Doprava je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Překlenuje prostorové rozdíly mezi místem bydliště občana a místem cestovního ruchu, přivádí účastníka k objektům a zařízením cestovního ruchu a vytváří tak možnosti spotřeby v cestovním ruchu. Dopravními službami se rozumí ty služby, které jsou spojeny se zabezpečením vlastní přepravy účastníků a jejich zavazadel, včetně poskytování informací o dopravních spojích, rezervování míst v dopravních prostředcích, prodeje dopravních cenin, vyřizování reklamací jízdného apod. Podle druhu jde o služby železniční, letecké, silniční, vodní a ostatní dopravy. (Orieška, 1999, str. 19)

Silniční síť v okrese Prachatice je poměrně hustá. Nejdůležitější silnice I. třídy prochází okresem od státní hranice (Strážný) směrem na Vimperk, Strakonice a Prahu v délce zhruba 40 km. Přímé železniční spojení má 17 obcí, včetně všech 4 měst. Okresem prochází železniční trať Číčenice - Volary, dále pak Strakonice - Volary s pokračováním na Kájov - Český Krumlov - České Budějovice. Tato trať má odbočku z Černého Kříže na Stožec a Nové Údolí. Trate jsou napojeny na hlavní trať Plzeň - České Budějovice.

Okresem Český Krumlov prochází mezinárodní silnice E 55, vedoucí ze severních Čech do Dolního Dvořiště. Další dopravní spojení na území regionu zabezpečují dvě železniční tratě - České Budějovice - Volary a České Budějovice-Horní

Dvořiště, trať pokračuje dále do Lince. V budoucnosti by se měla tato trať stát součástí železničního koridoru Praha-Líncec. Z hlediska turistického ruchu je rovněž významná elektrifikovaná trať Rybník-Lipno nad Vltavou.

5.2.2.2 Ubytovací a stravovací služby

Poskytování ubytovacích služeb je významným předpokladem rozvoje zejména pobytového cestovního ruchu. Jejich posláním je umožnit přenocování nebo přechodné ubytování účastníků cestovního ruchu mimo místo jejich trvalého bydliště, včetně uspokojení dalších potřeb, které s přenocováním nebo přechodným ubytováním souvisejí, tedy především služeb stravovacích.

Podmínkou rozvoje cestovního ruchu je také poskytování stravovacích služeb, neboť umožňují uspokojování základních potřeb výživy účastníků cestovního ruchu během jejich přepravy i pobytu v cílovém místě. (Orieška, 1999, str. 45 a 57)

Celkem se v okresech Český Krumlov a Prachatice k 31. prosinci 2008 nacházelo 450 hromadných ubytovacích zařízení. Z toho v okrese Český Krumlov 269 a v okrese Prachatice 181. V okrese Český Krumlov bylo celkem 151 hotelů a podobných zařízení, z toho bylo 10 hotelů čtyřhvězdičkových nebo pětihvězdičkových. Ostatních hromadných ubytovacích zařízení bylo celkem 118. Z toho bylo 26 kempů, 28 chatových osad a turistických ubytoven a 64 ostatních zařízení. V okrese Prachatice bylo celkem 102 hotelů a podobných zařízení, z toho byly 2 hotely čtyřhvězdičkové nebo pětihvězdičkové. Ostatních hromadných ubytovacích zařízení bylo celkem 79. Z toho bylo 11 kempů, 22 chatových osad a turistických ubytoven a 46 ostatních zařízení. (viz tabulka č. 1, www.czso.cz)

V roce 2001 bylo v okresech Prachatice a Český Krumlov celkem 483 pohostinských provozoven. Z toho 286 v okrese Český Krumlov a v okrese Prachatice se nacházelo 197 pohostinských provozoven. V okrese Český Krumlov v tom bylo 152 provozoven s podáváním jídel, 124 provozoven s podáváním nápojů a 10 s ostatními službami. V okrese Prachatice v tom bylo 91 provozoven s podáváním jídel, 100

provozoven s podáváním nápojů a 6 provozoven s ostatními službami. (viz tabulka č. 2, www.czso.cz)

5.2.3 Demografické a sociálně-ekonomické předpoklady

Údaje za okres Prachatice jsou uváděny jako stav k 31. prosinci 2008. Rozloha okresu je 1.375 km², počet obcí je 65, z toho 6 měst – Prachatice, Vimperk, Volary, Vlachovo Březí, Netopíce, Husinec. Počet obyvatel v okrese je 51.548, z toho žen 25.884. Struktura obyvatel je následující ve věku od 0 do 14 let je to 15,1 %, ve věku 15 až 64 let je to 71,5 % a ve věku nad 65 let je to 13,5 %. Průměrný věk obyvatel je 39,6 let. Průměrný věk mužů je 38,5 let a žen 40,7 let. Počet živě narozených je 588 a počet zemřelých je 539, přirozený přírůstek je tedy kladný. Celkový počet pracovní síly je 36.165, nezaměstnanost je 4,75 %. Počet volných pracovních míst je 317, počet uchazečů na 1 pracovní místo je 4,5. (www.czso.cz)

Údaje za okres Český Krumlov jsou uváděny jako stav k 31. prosinci 2008. Rozloha okresu je 1.615 km², počet obcí je 46, z toho 6 měst – Český Krumlov, Horní Planá, Kaplice, Rožmberk nad Vltavou, Velečín, Vyšší Brod. Počet obyvatel v okrese je 61.516, z toho žen 30.659. Struktura obyvatel je následující ve věku od 0 do 14 let je to 15,7 %, ve věku 15 až 64 let je to 72,2 % a ve věku nad 65 let je to 12,1 %. Průměrný věk obyvatel je 38,8 let. Průměrný věk mužů je 37,7 let a žen 39,8 let. Počet živě narozených je 765 a počet zemřelých je 533, přirozený přírůstek je tedy kladný. Celkový počet pracovní síly je 36.165, nezaměstnanost je 6,78 %. Počet volných pracovních míst je 393, počet uchazečů na 1 pracovní místo je 6,5. (www.czso.cz)

6 Typologie středisek v zázemí Schwarzenberského plavebního kanálu

6.1 Rekreační střediska

6.1.1 Rekreační střediska u vody

Černá v Pošumaví

Černá v Pošumaví leží na levém břehu lipenské nádrže. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1268. V bývalém renesančním zámku ze 16. století, k němuž patřily i okolní hospodářské budovy (např. pivovar), je v současnosti sodovkárna. Nedaleko zámku stávala v 18. století dřevěná kaple. Na jejím místě byl postaven v letech 1799 až 1800 barokní kostel Neposkvrněného početí Panny Marie, který byl do současné novorománské podoby upraven v letech 1901-04.

Nádrž Lipno se tu rozkládá v nejširší části Vltavické Brázdy, jež vznikla rozsáhlým prohybem hornin na rozhraní třetihor a čtvrtohor. Černou v Pošumaví spojuje s druhým břehem nádrže sypaná hráz, která současně odděluje severní zátoku, tzv. Malé Lipno.

Černá v Pošumaví je ideální na rekreaci u vody. Za zmínku stojí také víkendové jízdy parní lokomotivy z roku 1901 na trase Nové Údolí – Černá v Pošumaví a zpět (možnost přepravy kol, barový vůz). Od března do listopadu je na Lipně windsurfová sezona. Vyhledávaným centrem surfařů je okolí SurfShopu na travnaté pláži Oáza (kempy Jestřábí), kde často vane jihozápadní vítr. V sezoně promítá v Černé v Pošumaví letní kino. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Horní Planá

Nejstarší písemná zmínka o obci pochází z roku 1332, kdy byla osada pravděpodobně založena. Stala se trhovou osadou, práva trhu obdržela roku 1349 a poté byla povýšena na město.

Původně gotický kostel sv. Markéty z 2. poloviny 13. století byl na přelomu 17. a 18. století rozšířen v barokním slohu. V původní části kostela jsou dosud zachovány

renesanční malby ze 16. století. Před kostelem stojí středověký pranýř, na rozlehlém náměstí s pěknou parkovou úpravou se nachází socha sv. Jana Nepomuckého z 19. století.

Z městečka pocházel spisovatel Adalbert Stifter. Jeho rodný dům je posledním zbytkem původní zástavby Horní Plané. Dnes slouží jako muzeum. Je zde i česko-německo-rakouské centrum Adalberta Stiftera s knihovnou, přednáškovým sálem a galerií. Na vrchu Dobrá Voda, v parku pod barokní kaplí Panny Marie Sedmibolestné, postavené v letech 1777-1779, je spisovatelův pomník z roku 1906. Dobrá Voda je dějištěm Stifterovy povídky Popsaná jedlička. Je zde zachována památná alej s rozložitými starými lipami. Město zažilo největší rozmach na počátku 19. století, kdy mělo přes 3 000 obyvatel. Zlom nastal v souvislosti s vyhnáním Čechů před 2. sv. válkou a následným odsunem Němců po 2. sv. válce. Nicméně vhodná poloha na břehu vodní nádrže Lipno a s ní spojený turistický ruch umožnil obci se rychle znovu rozvíjet. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Nová Pec

Nová Pec je novodobým sídlem. Vznikla jako dřevařská horská ves až v 17. století v souvislosti s početnou výstavbou skláren, hutí a smolných pecí v šumavských lesích. V roce 1653 v ní berní rula uváděla dva „osedlé“. Teprve až v roce 1689 povolil skutečné založení obce Johan Christian, vévoda na Krumlově a kníže z Eggenberu. V povolovací rezoluci uvádí, že od roku 1686 zde bylo postaveno už 23 domů a další mohou být stavěny. V roce 1757 zde Tereziánský katastr zmiňuje už 27 domů, přičemž „stojí n pozemku, který učinili jejich obyvatelé po vykloučení lesa orným“. Už tehdy byli všichni obyvatelé německé národnosti. Po Oldřichu z Eggenberka panství zdědili Schwarzenberkové, jimž patřilo až do pozemkové reformy ve 20. letech 20. století.

Název Nová Pec nejpravděpodobněji souvisí se vznikem smolné pece. V okolí zde totiž rostlo velké množství borových lesů se smrkem a jedlí, a právě borovice byly využívány ke sběru smůly.

Nová Pec se dnes nachází na horní konci vodní nádrže Lipno, má převážně rekreační charakter. Nad vsí, v meandrech lipenské zátopy, je vyhlášený ráj rybářů. Připlouvají sem také vodáci sjíždějící Vltavu od Soumarského mostu nebo od Pěkné.

Nová Pec je také ideálním výchozím místem pro cestu k Plešnému jezeru a Schwarzenberskému plavebnímu kanálu, s kterým byl spojen rozkvět obce v 19. století a po 1. sv. válce. Pod Novu Pecí ústí jeho část – Želnavský smyk, dlouhý 4 km, který byl využíván až do roku 1962. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Lipno na Vltavou

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1530. Její název pravděpodobně souvisí s lipovým hájem či lesem. Původně bylo Lipno malou dřevařskou osadou, v níž žili dělníci zabezpečující plavení dřeva po Vltavě (plavení dřeva na Vltavě je však doloženo už v 9. století). Zachytávalo se zde a vytahovalo připravené dřevo v polenech, kládách či vorech a dopravovalo se povozy do papíren, nebo se za nesplavnými přejezdy pod Čertovou stěnou zase vracelo zpět do řeky k plavbě. Později se dřevo vozilo i po železnici. Život se tu zásadně změnil v 50. letech 20. století s budováním vodní nádrže Lipno, jejíž hráz stojí necelý 1 km jihovýchodně od obce.

Rekreační možnosti učinily z Lipna vyhledávané středisko především letní rekreace. Ale i milovníci zimních sportů tu nepřijdou zkrátka. Pouhý 1,5 km severně od Lipna se nachází sjezdový areál Kramolín. Okolní terény jsou velmi vhodné i pro běžecké lyžování. Kolem Kramolína je 50 km běžeckých tratí. Je možné vyjet i na ideálně rovnou zamrzlou hladinu lipenské nádrže.

V okolí Lipna se nacházejí zajímavé výletní cíle, např. severně od Kramolína se tyčí Alpská vyhlídka, východním směrem skalnatý vrchol Luči nad kaňonovitým údolím Vltavy a národní přírodní rezervace Čertova stěna.

V sezoně v Lipně nad Vltavou promítá letní kino. Nachází se zde podzemní vodní elektrárna, která je přístupná veřejnosti. Nachází se 160 m pod povrchem. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

6.1.2 Rekreační střediska v horských a podhorských oblastech

Kramolín

Nachází se pouhý 1,5 km severně od Lipna nad Vltavou. Areál Kramolín má pět sjezdovek, v celkové délce cca 3 600 m. Najdeme tu snowbordpark, tři vleky, uměle se tu zasněžuje. Funguje tu večerní lyžování, lyžařská škola a půjčovna lyžařské výstroje.

Okolní terény jsou velmi vhodné i pro běžecké lyžování. Kolem Kramolína je 50 km běžeckých tratí. Je možné vyjet i na ideálně rovnou zamrzlou hladinu lipenské nádrže. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Zadov - Churáňov

Nachází se zde celkem 7 sjezdovek, většinou lehké až střední obtížnosti v celkové délce 4,5 km. Převážná kapacita 6 dopravních zařízení je 4500 os./hod. Sjezdovky se 2x denně upravují, sjezdovky 1,2,3 a 5 jsou uměle zasněžovány. Provoz dopravních zařízení je denně od 8:30 do 16 hodin a večerní lyžování je každý den od 18 do 21 hodin. Téměř celý areál Kobyla (sjezdovky 1, 2 a 5) je osvětlen a sjezdovky jsou pro večerní lyžování vždy čerstvě upraveny. V areálu jsou i 3 zařízení s možností rychlého občerstvení s otevírací dobou dle provozu areálu.

Zadov-Churáňov je jedno z nejznámějších center běžeckého lyžování v České republice. Běžecký stadion a přilehlé závodní tratě 1-10 km, které hostily Světový pohár v běhu na lyžích již v roce 1983 jsou i dnes místem konání mnoha významných závodů - ročně cca 20 sportovních akcí.

Pravidelně a kvalitně udržované turistické trasy v celkové délce kolem 50 km s návazností na upravované trasy po celé Šumavě. (www.lazadov.cz)

Kubova Huť

Je dnes známá především jako lyžařské středisko a jako místo s nejvýše položenou železniční stanicí v Čechách. Původně sklářská osada vznikla v roce 1728 a pojmenována byla po zámeckém hejtmanovi Gubovi. Tabulové, zrcadlové a bílé sklo se tu vyrábělo jen do roku 1736. (Šumava – Prachaticko, Vimpersko; 1999)

Celkem se tu nachází 5 sjezdovek v celkové délce cca 2300 m. Jedna ze sjezdovek je osvětlena, zbytek není. Nachází se zde Snowpark i půjčovna lyžařského vybavení.

Pro běžecké lyžování jsou tu okruhy dlouhé 1,2,5 km, upravená stopa na Šumavskou magistrálu směr Šindlov-Nové Hutě. Výborně upravené běžecké stopy rolbou nejen pro klasiku, ale i možnost bruslení na 4 km okruhu. (www.ski-kubovka.com)

6.2 Městská střediska

6.2.1 Historická města národního významu

Prachatice

Okresní město Prachatice leží v kotlině obklopené zalesněnými vrhy, jež se směrem k severu otevírá do údolí Živného potoka. V roce 1981 byly Prachatice vyhlášeny Městskou památkovou rezervací. V Prachaticích se podařilo zachovat unikátní historické jádro středověkého města, neboť veškerá výstavba v posledních stoletích probíhala vně mohutných hradeb.

Prachatice patří ke starým obchodním osadám ležícím na obchodní stezce vedoucí od Pasova do Strakonice a dále do Čech. Byla pro bohatství, které obchod na ní přinášel, nazývána Zlatou stezkou. Přepravovala se po ní především sůl z Podunají.

K nejvýznamnějším prachatickým památkám patří dominanta města, kostel sv. Jakuba Většího. Svou definitivní podobu získal v 16. století, z té doby pocházejí malby, část hlavního oltáře, sochy sv. Václava, Petra a Pavla. Věž v podobě minaretu byla postavena v 18. století.

Prachatice byly od 14. století opevněny hradbami, do kterých se vstupovalo dvěma branami. Dochovala se Dolní brána, zvaná Písecká. Touto branou se dodnes vchází do uliček pod kostelem sv. Jakuba, nad nímž se nachází obdélníkové Velké náměstí, které bylo z původního gotického čtvercového zmenšeno vestavbou měšťanských domů. Brána se skládá ze dvou částí, vnější a vnitřní, které patří ke dvěma postupně budovaným pásům hradeb. Svou renesanční podobu získala v roce 1569, kdy

byl vytvořen i obraz rožmberského jezdce na jejím průčelí. Genius, který se nad jezdce vznáší, nese latinský nápis *Laudamus veteres sed nostris utimur annis* (Staré chválíme, ale v našich žijeme časech). Brána dnes slouží jako galerie, v její další části je vinárna. Druhá z bran, Horní, zvaná též Pasovská, byla zbořena roku 1859.

Hlavní hradba z 15. století je zachována v zadních fasádách domů stojících po obvodu městského jádra. Nejlépe zachované opevnění se nachází na severním a východním okraji města, kde v místech lomení hradeb stojí i několik válcových dělových věží, bašt. K nejzachovalejší patří bašta zvaná Helvít. Prachatickému městskému opevnění je věnována naučná stezka s pěti zastaveními.

Přirozeným středem Prachatic je Velké náměstí s městskou kašnou ze 16. století, na níž je umístěna socha Spravedlnosti. Náměstí je obklopené renesančními měšťanskými domy. Jejich výstavnost je dodnes působivá. Řada z nich je zdobena sgrafity. Renesančním klenotem je Stará radnice, jež je bohatě zdobena latinskými nápisy a malbami, které se vztahují k soudnictví a výjevům z Holbeinova cyklu Tanec smrti. Na fasádě jsou též citace z českého překladu textů Erasma Rotterdamského. V přízemí domu je umístěno informační centrum, budova slouží jako sídlo městského úřadu.

Významnou stavbou je i renesanční Sitrův dům, dnes je tato původně gotická stavba sídlem prachatického muzea. Jeho architektura je inspirována řešením užitým při stavbě radnice. Malby zobrazují alegorie ctností a především podobizny českých panovníků. K dalším domům bohatě zdobeným sgrafity patří na Velkém náměstí bývalý pivovar Rumpálův dům, nárožní Knížecí dům, v němž je dnes galerie a obřadní síň, ale i novorenesanční Nová radnice. Restaurování sgrafit na domě U Kryštofa odhalilo pozoruhodnou figurální malbu: postavu sv. Kryštofa stojícího ve vodě. Sgrafitovou výzdobu mají i mnohé další domy v uličkách kolem náměstí, např. Husův dům v Husově ulici, v němž údajně Jan Hus pobýval. K pozoruhodným prachatickým domům patří i budova Muzea krajky. Expozice muzea jsou věnovány zejména české paličkované krajce.

Každoročně se v Prachaticích koná několik akcí. Mezi nejvýznamnější patří Slavnosti Solné zlaté stezky, které se konají poslední víkend v červnu. Město ožije

průvodem v historických kostýmech, středověkým tržištěm, kejklíři, vystoupeními šermířů a jinými atrakcemi. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Český Krumlov

V polovině 13. století zakládá krumlovská větev rodu Vítkovů na skalnatém strohu nad Vltavou gotická hrad. Pod hradem vzniká podhradí – Latrán a na protějším břehu pak město se čtvercovým náměstím. První zmínky jsou již z roku 1274. V 16. století dochází k renesanční přestavbě města. Koncem 17. století dochází k barokní přestavbě. Později byl přistavěn Plášťový most.

Cenné jádro Českého Krumlova, s více než třemi sty historickými budovami a zámek, bylo zapsáno do světového kulturního dědictví UNESCO. Hrad a zámek Český Krumlov je druhý nejrozsáhlejší zámecký areál v České republice (po Pražském hradu). Zámek má pět nádvoří a sem hektarů zámecké zahrady s kaskádovou fontánou, divadlem s otáčivým hledištěm a letohrádkem Bellarie z poloviny 18. století. Na zámku je možné navštívit dvě prohlídkové trasy. Ta první seznámí návštěvníky se životem a kulturou šlechtického sídla v období renesance a baroka. Druhá prohlídková trasa je zaměřena na dějiny šlechtického rodu Schwarzenberků a seznamuje návštěvníky s kulturou a životem zámeckého sídla v 19. století. Nachází se zde barokní zámecké divadlo, a také válcová zámecká věž je veřejnosti přístupná.

Dalšími památkami Českého Krumlova jsou kostel sv. Víta ze 14. století, barokní kaple sv. Jana Nepomuckého, klášter minoritů, klarisek a bekyň s kostelem Božího těla. Městské domy latránu jsou v jádře gotické a renesanční, většina domů ve městě i na náměstí je gotického základu s renesančními a klasicistními štíty. V budově bývalého jezuitského semináře je okresní vlastivědné muzeum. Seznamuje nás s historií Českého Krumlova od pravěku až do 19. století. Bývalá jezuitská kolej a seminář jsou komplexem budov postavených v renesančním slohu. Tato dvoupatrová budova je pokryta sgrafitovým průčelím a s renesančními klenutými prostory byla rekonstruována na hotel Růže. V bývalém městském pivovaru sídlí Mezinárodní kulturní centrum Egona Schieleho. Jde o evropsky proslulou galerii moderního umění.

V Českém Krumlově nalezneme mnoho výstavních prostor a galerií. Koná se tu také řada kulturních a společenských akcí, např. Slavnosti pětilisté růže, Klavírní festival, Festival staré i komorní hudby a Mezinárodní hudební festival. (Daněk, 2002)

6.2.2 Ostatní města s významnější funkcí v cestovním ruchu

Vimperk

Dominantu města tvoří zámek, postupně přestavovaný do nynější podoby z původního hradu ze 13. století. Zatím zde najdeme pouze expozici muzea.

Nejvýznamnějšími památkami Vimperka jsou kamenná socha sv. Anny Samotřetí ze 16. století, hřbitovní kostel sv. Bartoloměje, Haselburg – obranná bašta, náměstí se secesními štíty domů z roku 1905, městská věž – zvonice, kostel Navštívení Panny Marie, socha sv. Jana Nepomuckého a srubové domy v Inocencově ulici.

Svou funkci kulturního stánku dobře plní i zrenovované kulturní středisko. Koupaliště s několika bazény slouží pouze v letní sezóně. V druhé polovině září je už k dispozici ledová plocha zimního stadionu. (Šumava – Prachaticko, Vimpersko; 1999)

Vyšší Brod

Místo bylo osídleno ještě před vznikem věhlasného cisterciáckého kláštera. U brodu přes řeku Vltavu stávala strážní ves na obchodní stezce. Roku 1259 zde založil jeden z Vítkovů klášter, který měl sloužit jako rodové pohřebiště. Klášteru věnoval strážní ves u brodu, pozemky, dvě další vesnice a různá práva.

Bylo zcela v duchu středověké tradice, že si šlechtické rody zřizovaly hrobky v kostelech klášterů, které založily. Zřizovatel kláštera počítal s tím, že si tak zajistí spásu své duše. Kláštery byly také významnými politickými a ekonomickými centry, které svou přízní mohly upevňovat zakladatelovy mocenské pozice.

V roce 1995 byl areál kláštera vyhlášen národní kulturní památkou. Nejstaršími a nejceněnějšími částmi kláštera jsou kostel Nanebevzetí Panny Marie, kapitulní síň a ambit. Gotické jádro kostela pochází ze 13. století. Pod kněžištěm leží hrobka rodu Rožmberků. Je opředená tajemstvími. Mělo by v ní být pohřbeno až 40 příslušníků rožmberského rodu. Součástí prohlídky kláštera je i návštěva unikátní barokní klášterní

knihovny z roku 1757, která dnes obsahuje 70 000 svazků a 1 600 prvotisků a rukopisů značné hodnoty, a obrazárny, v níž jsou expozice Alšovy jihočeské galerie. V klášteře má rovněž sídlo Poštovní muzeum. Expozice se zabývá historií spojů a jejich vývojem na území České republiky do nejstarších dob až po současnost. Jsou zde vystaveny i poštovní vozy a kočáry. Zajímavá je expozice o známkové tvorbě.

Mnoho zajímavých památek se nachází i v okolí kláštera, např. most přes Vltavu s barokními sochami z počátku 18. století. Městu Vyšší Brod dominuje kostel sv. Bartoloměje. Ve městě poutá pozoruhodnost budova staré radnice z roku 1525, která byla přestavěna do romantické podoby roku 1883 nebo žulová kašna z roku 1865 se sochou sv. Floriána, který měl ochraňovat město před požáry. Socha na pranýři ze 17. století zpodobňuje sv. Barboru. Složitými peripetiemi prošla během své historie kaple sv. Josefa, původně zasvěcená sv. Alžbětě. Postavena byla roku 1347, potom k ní byl připojen starobince a špitál. Za reforem v roce 1785 byla zrušena a přeměněna na sýpku, a od roku 1816 je opět vysvěcena a opravena. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Frymburk

Frymburk vznikl na obchodní cestě spojující pohraničí Horních Rakous s Českým Krumlovem jako trhovská osada s plátenickou tradicí. První písemná zmínka o ní pochází z roku 1270.

Nápadnou dominantou městečka je pozdně gotický kostel sv. Bartoloměje z roku 1277. Svůj pozdně gotický výraz získal přestavbou kolem roku 1530. Z této doby se zachovala krásná síťová klenba presbytáře. Další přestavba, při které vznikla valená klenba lodi, byla provedena v letech 1649-52 a poslední přestavba podobu kostela ovlivnila roku 1735. Jeho věž byla zvýšena a upravena do novogotické podoby roku 1870. Vedle kostela stojí stará škola. K významným historickým památkám patří také kašna s rožmberskou pětelistou růží z roku 1676, pranýř se zvonkem z roku 1651 a morový mariánský sloup z roku 1635. Všechny tyto historické pamětihodnosti se nacházejí na starém náměstí v malém parčíku. Dochoval se zde také zbytek žulového vodního kanálu.

Ve staré škole působil v letech 1750-1838 učitel, varhaník a církevní skladatel Nepomuk Vojtěch Maxant. I spisovatel Adalbert Stifter byl osudově spjat s Frymburkem, byl totiž nešťastně zamilován do dcery místního bohatého kupce Fanny Greiplové a často ve Frymburku pobýval. Jeho památku připomíná mohyla a bronzový pomník, který nechal zřídit frymburský rodák, spisovatel Jordan Kajetán Markus.

V zimě je v okolí Frymburk 45 km kvalitně upravovaných běžeckých stop. Ke sjezdovému lyžování se využívá 460 m dlouhá sjezdovka s vlekem (Sv. Marta). Ve Frymburku má svou pamětní desku i český génius Jára Cimrman. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Volary

Volary byly ve 14. století založeny jako místo pro odpočinek a nocleh soumarů, kteří přepravovali na zvířatech či vozech zboží po Zlaté stezce. Už před tím na místě dnešních Volar pravděpodobně stávalo odpočívadlo pro soumarské karavany, které se postupně s narůstajícím provozem na stezce rozšiřovalo.

První zmínka o Volarech se objevila roku 1359, v roce 1396 jsou již Volary označovány za vesnici. Trasu stezky dodnes ve Volarech připomíná protáhlý tvar náměstí, které se podobá spíše široké ulici.

Roubenými nebo poloroubenými domy alpského stylu bylo město po staletí typické. Architektonická svéráznost těchto domů má svůj původ ve smíšení stylu původního šumavského domu s alpským typem domu (vyřezávaná pavlač v širokém štítě, nízká sedlová střecha většinou zatížená kameny), který sem přinesli v 16. století chovatelé dobytka z Tyrol a Štýrska. V jednom z dochovaných domků je dnes muzeum.

Dominantou města je raně barokní kostel sv. Kateřiny. Původní kostel z roku 1373 byl dřevěný, ten byl přestavěn v roce 1496 na kostel kamenný, roku 1688 nahrazený novou stavbou. Na kraji města je židovský hřbitov, na kterém je pohřbeno 95 židovských žen, které nepřežily Pochod smrti.

Každoročně se koncem srpna ve Volarech pořádají Volarské slavnosti dřeva, na jejichž programu jsou mezinárodní soutěže a ukázkami starých řemesel. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Kaplice

Město vzniklo z původně staré trhové osady na cestě z Čech do Lince. První zmínka o něm se váže k roku 1257, ve 14. století už byla Kaplice městem. K jejímu rozkvětu přispěla výhodná poloha u tzv. císařské cesty a pravidelně pořádané trhy. Později však význam pokles, protože dráha koněspřežky město minula.

K významným pamětihodnostem Kaplice patří raně gotický kostel sv. Petra a Pavla, v současné podobě po úpravách z roku 1860 a Český kostel z roku 1500, postavený na místě kaple. Dalšími památkami jsou renesanční a barokní domy, původně renesanční radnice a barokně upravená hřbitovní kaple ze 16. století. Za nádražím je památník obětí „vlaků smrti“. (Daněk, 2002)

Rožmberk nad Vltavou

Ve 13. století vznikla na levém břehu Vltavy kolem tržiště osada, která je od roku 1362 připomínána jako poddanské městečko, v němž se zachovalo několik domů s původními gotickými nebo renesančními portály. Další památkou ve městě je farní kostel Panny Marie, jehož současné vybavení je zčásti barokní a hlavní oltář pochází z druhé poloviny 17. století.

Hrad Rožmberk založil ve 13. století Vok z Prčice jako jeden z nejstarších hradů rodů Vítkovů. Na nejvyšším místě ostrahu nad Vltavou byl postaven hrad. Roku 1522 Horní hrad vyhořel a zůstala pouze věž Jakobínka. Dolní hrad byl přestavěn na zámek. V 16. století byl renesančně přestavěn. V polovině 19. století proběhla další přestavba v novogotickém stylu a byla přistavěna dvoupatrová obytná budova. V zámeckých místnostech jsou cenné dřevěné kazetové stropy. V prvním patře je zbrojnice a rytířská sál s bohatou malířskou výzdobou a renesančními kachlovými kamny, v obrazárně se nacházejí zejména barokní obrazy od významných malířů. Vybavení zámku je převážně v pseudorenesančním stylu z 19. století. (Daněk, 2002)

6.3 Rekreační obce

Hořice na Šumavě

Hořice na Šumavě dodnes dýchají středověkou atmosférou. První písemná zmínka o nich pochází z roku 1272. Osídleny jsou zřejmě odnepaměti, jak dokazují nálezy velkého množství bronzových předmětů z období mohylové kultury (přibližně 1300 až 1000 př.n.l.), objevených v roce 1948 při opravě železničního přejezdu.

Roku 1290 ves koupil klášter ve Vyšším Brodě. Pravděpodobně už z té doby pochází typická urbanistická koncepce centrální části, kterou tvoří široká ulice stoupající v poměrně příkrém svahu, z obou stran obklopená domy. Celému prostoru dominuje původně raně gotický kostel sv. Kateřiny. Svou současnou podobu kostel získal při poslední přestavbě na počátku 20. století.

S Hořicemi je však především svázána jedinečná tradice pašijových her. Toto divadelní zpracování Kristova života předváděli místní občané od roku 1816 do roku 1947. Středověkou tradici obnovil tkadlec Paul Gröllhesl, který pro účely her upravil populární text ze 17. století od německého kapucína Martina z Kochemu. V původním provedení hráli o postních nedělích a velikonočních svátcích ochotníci (při jejichž obsazování se dbalo nejen na vzhled, ale i na to, aby svým životem odpovídali představovaným postavám) bez kulís a zvláštním kostýmů. Až od roku 1893 nabyla hra na výpravnosti. Předcházelo tomu přepracování textu i nové scénická hudba. Až 300 ochotníků účinkovalo ve zvlášť postaveném amfiteátru pro 4 000 diváků. Hry byly natolik proslulé, že je v roce 1896 nafilmovala společnost bratří Lumierů. Vznikl tak první hraný film. Po 2. sv. válce byly hry zakázány. Jejich tradici se podařilo obnovit až po roce 1989, první představení se po tříletých přípravách konalo 26. 6. 1993. Pašijovým hrám se věnuje expozice v muzeu na hořickém náměstí. (Šumava – Lipensko, Prachaticko; 2003)

Lenora

Počátkem 19. století si na břehu řeky vybudoval novou sklárnu vimperský podnikatel Jan Mayer. Stavba první pece na tavení skla byla dokončena 16. 5. 1834, v červnu byla huť slavnostně vysvěcena. Kolem ní pak začala vyrůstat obec, nazvaná

německy Eleonorenhain po Eleonoře, manželce majitele zdejšího panství knížete Jana Adolfa Schwarzenberka.

Lenorská sklárna si po polovině 19. století získala významné místo na českých a německých trzích, ale exportovala výrobky i do řady evropských i mimoevropských zemí. Šlo především o sklo křišťálové broušené i řezané, malované a ozdobné hutní sklo. Ve 2. polovině 90. let 20. století však sklárna ukončila činnost. S ukázkami lenorského skla se mohou návštěvníci seznámit v menší muzejní expozici.

Lenora může i dnes nabídnout turistům řadu lákadel. Již zmiňovaná rechle stojí dál rozkročena mezi vltavskými břehy pod silnicí směrem na Volary. Jde v podstatě o krytý dřevěný most, průběžně opravovaný a udržovaný. Další technickou památkou je zděná obecní pec na chleba z 1. poloviny 19. století, která se užívala ještě několik let po 2. sv. válce. Nedávno pekaři tradici znovu obnovili a pořádají tu veřejné pečení chleba, ale i koláčů, housek a lenorských placek vždy poslední sobotu v měsíci od dubna do prosince. Chléb a pečivo se neprodávají, ale rozdávají – díky sponzorům, kteří zdarma poskytují suroviny. Pomník u Křížového lesíka z roku 1937 připomíná památku malíře skla Andree Hartauera, autora písně „Tief drin im Bömerwald“ (Tam na krásné Šumavě), která patří ke klasickému odkazu německé i české dechové hudby. V centru obce stojí zámek, kdysi sídlo majitelů skláren s velkým hospodářstvím, dnes upravený na stylový hotel. Ve vsi je i několik rázovitých objektů lidové architektury. Vodáci znají Lenoru jako nástupní místo plavby po Vltavě, která patří k velkým zážitkům. Ale i pěší turisté a mototuristé odtud mohou vyrazet na atraktivní výlety na České Žleby, Stožec, Černý Kříž, Zátoň, Boubín, Kubovu Huť, do Volar či do oblasti pod Plechým s Plešným jezerem a Schwarzenberským kanálem. (Šumava – Prachaticko, Vimpersko; 1999)

Horní Vltavice

Příjemná a turisticky atraktivní obec leží v údolí Teplé Vltavy v nadmořské výšce 824 m na území CHKO Šumava a v těsné blízkosti NP Šumava. Na jejím území se prostírá i proslulý Boubínský prales, jedna z nejobdivovanějších a nejnavštěvovanějších lokalit celé oblasti.

Horní Vltavice bývala součástí vimperského panství. Patří k velmi starým sídlům, prvně se zmiňuje již v roce 1257. Ležela na jedné z větví Zlaté stezky, která vedla od Vimperka k bavorskému Freyungu.

Dominantou obce je kostel Panny Marie, sv. Josefa a sv. Jana Nepomuckého, barokní stavba z roku 1724. U kostela je fara a hřbitov s hrobkou rodiny Králíků. U mostu přes Vltavu stojí kaplička sv. Jana Nepomuckého z 2. poloviny 18. století, a poblíž původní zemědělská usedlost.

Horní Vltavice je ideálním východištěm cest do turisticky zajímavých míst, stranou nemusejí zůstat ani milovníci zimních sportů. Přímo v obci je menší lyžařský vlek, náročnější lyžaři mohou využít služeb blízkého střediska v Kubově Huti. Bezprostřední okolí Horní Vltavice je vhodné pro cykloturistiku i vodní turistiku, k dispozici je i fotbalové hřiště a tenisový kurt. (Šumava – Prachaticko, Vimpersko; 1999)

Stožec

Ještě donedávna šumavská obec „na konci světa“ se během krátké doby stala jedním z nejnavštěvovanějších míst jižní části NP Šumava. Tvoří historicky významné propojení bavorské a české části Šumavy. Zmínky o této oblasti jsou spojeny se Zlatou stezkou a strážním hrádku na Stožecký skále.

Stožec je atraktivní pro svou dopravní dostupnost. Lze se sem dopravit vlakem, autem či autobusem. V blízkosti jsou tři hraniční přechody do sousedního Bavorska. Je dobrým výchozím bodem jak pro pěší turistiku, tak pro cykloturistiku nebo v zimě pro běžecké lyžování. V okolí je i značné množství historických i kulturních zajímavostí. Jako např. Schwarzenberský plavební kanál, Stožecká kaple, ale i různé dochované památníky v okolních lesích, nebo architektonických památek v podobě tyrolských roubených domků na Dobré. (Šumava – Prachaticko, Vimpersko; 1999)

Strážný

Obec Strážný leží 834 m nad mořem v romantické části Šumavy, obklopena horou Strážný, Radvanickým hřbetem a Chlustovem, které chrání kotlinu před studenými větry.

Na Kamenném vrchu stojí Mariánská kaplička, v okolí najdeme zbytky velké hráze dřívějšího rybníka, nedaleko odtud se ukrývají zříceniny hradu Kynžvart – rytíři, sídlící na hradě, střežili hranice mezi Čechami a Bavorskem i Zlatou stezku, po které se od Pasova přivážela hlavně sůl.

Jméno hradu bylo přeneseno i na původní osadu, později se vžil název Strážný. Na starších pečetích vesnických měla osada znamení kostelíka. Později byl používán (možná nikdy oficiálně neschválený) znak s obrazem věže mezi stromy.

Strážný přes vysokou polohu má mírné podnebí a je vhodný k rekreaci. Na své si tady přijdou pěší turisté i vyznavači kol a horských kol, v zimě je udržována běžkařská trasa od nedaleké Borové Lady. (Šumava – Prachaticko, Vimpersko; 1999)

Kájov

Byl založen již roku 1263 jako královský statek a později patřil ke zlatokorunskému klášteru. V obci stojí národní kulturní památka kostel Panny Marie, v pozdně gotickém stylu z 15. století. Kostel svými ojedinělými klenbami zaujímá přední místo v architektuře pozdní gotiky jižních Čech. V kapli sv. Jana Nepomuckého z konce 17. století se zachoval vzácný barokní oltář z roku 1708 s gotickou sochou madony z poloviny 15. století. (Daněk, 2002)

7 Analýza potřeb a požadavků návštěvníků

Při analýze potřeb a požadavků návštěvníků je možné využít několik metod. Hesková (2003) uvádí tyto metody a techniky sběru dat, a to pozorování, dotazování a experimentální výzkum. K analýze byla použita metoda dotazování, a to pomocí dotazníků.

První dotazníkové šetření probíhalo v hlavní turistické sezóně v červenci 2009. Jednalo se o formu přímého dotazování respondentů na návsi v Lenoře. Celkem bylo vyplněno 60 dotazníků. Druhé proběhlo přes internet. Bylo zaměřeno na oblast Nová Pec, Horní Planá a Lipno. Celkem bylo vyplněno 36 dotazníků.

Dotazník obsahovat celkem 17 otázek včetně otázek týkajících se osobních údajů. Ve většině případů měli vybírat z možností, v jednom případě mohli vybrat více možností, jedna otázka byla doplňovací. Respondenti byli ochotni dotazníky vyplnit, pouze v několika případech ne, nechtěli odpovídat na otázky týkající se osobních údajů. Dotazovanými se stali respondenti z České republiky.

V první otázce byl zjišťován kraj, ze kterého respondenti přijeli. Další otázky byly, zda jsou v oblasti poprvé, jakým dopravním prostředkem přijeli, kde jsou ubytováni, jak dlouhý pobyt si tu naplánovali, s kým přijeli a kde se budou stravovat. Další otázky zjišťovaly, podle čeho se rozhodli pro tuto oblast, z jakých zdrojů o ní čerpali informace, jaké aktivity jsou pro mě nejlákavější a zda doporučí návštěvu známým. Další z otázek zjišťovala, co by vytkli a v poslední otázce mohli napsat, co by uvítali za změnu. Poslední tři otázky se týkaly osobních údajů. (dotazník viz přílohy)

Dotazníky byly zpracovány v programu Microsoft Office Excel 2003, kde byly ze zaznamenaných dat vytvořeny jednotlivé grafy.

7.1 Výsledky dotazníkového šetření

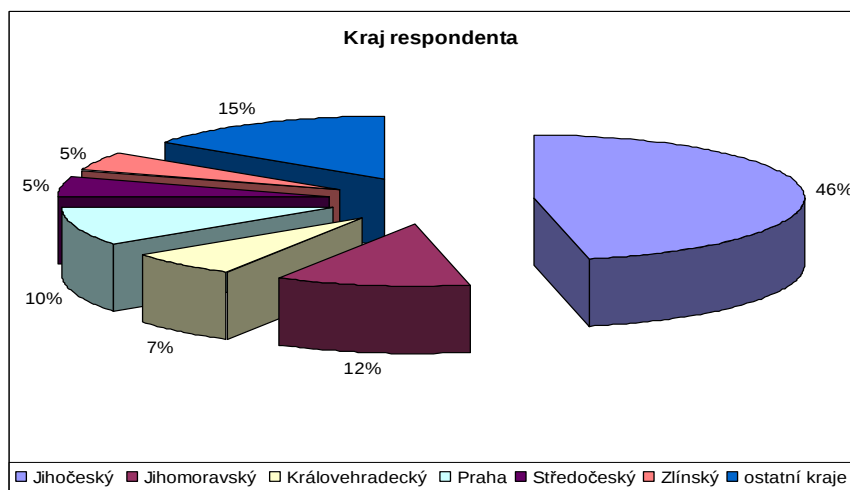
Lenora - charakteristika

Lenora je malá vesnice na Šumavě. Leží na soutoku Teplé Vltavy a Řasnice. Leží 20 km jižně od Vimperka. Vznikla v roce 1834. Byla vybudována kolem sklárny, kterou zde postavil vimperský podnikatel Jan Mayer. Jméno dostala po Eleonoře, manželce majitele zdejšího panství. Lenora byla známá především sklem křišťálovým, ale i ozdobným hutním.

Dnes může Lenora nabídnout turistům jako atraktivitu rechle, most nad Vltavou, který sloužil k zadržování dřeva. Další památkou je zděná obecní pec na chleba z 1. poloviny 19. století, pomník Andrease Hartauera, zámček, kdysi sídlo majitelů skláren a několik objektů lidové architektury. Pro vodáky je Lenora známá jako nástupní místo pro sjíždění Vltavy.

Otázka č. 1: Odkud jste přijel/a?

Graf č. 1

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji Lenoru, a to v 46 %, navštívili lidé z téhož kraje, z Jihočeského kraje. Dále to byli lidé z Jihomoravského kraje v 12% a těsně za nimi se umístili lidé z Prahy, a to v 10% respondentů. Lidé z Královehradeckého kraje byli zastoupeni 7%. Stejně

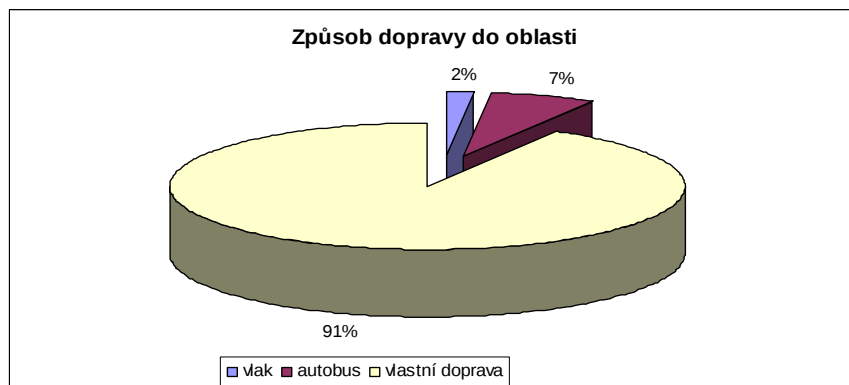
respondentů bylo osloveno ze Středočeského a Zlínského kraje, a to v 5%. Kraje jako Moravskoslezský, Olomoucký, Plzeňský, Ústecký a Vysočina byly zastoupeny jen malým počtem respondentů, jejich zastoupení se pochybovalo od 1 do 2 %. Vůbec nebyli zastiženi respondenti z Karlovarského, Libereckého, Pardubického kraje.

Otázka č. 2: Jste v oblasti poprvé?

Poprvé Lenoru navštívilo 23% respondentů. Vedla je sem nejspíš touha po tom poznat něco nového, podívat se do oblasti, ve které ještě nikdy nebyli. Ostatní už v Lenoře byli, a jelikož přijeli znovu, tak se jim tu při předchozí návštěvě líbilo.

Otázka č. 3: Jaký byl dopravní prostředek, kterým jste přijel/a?

Graf č. 2

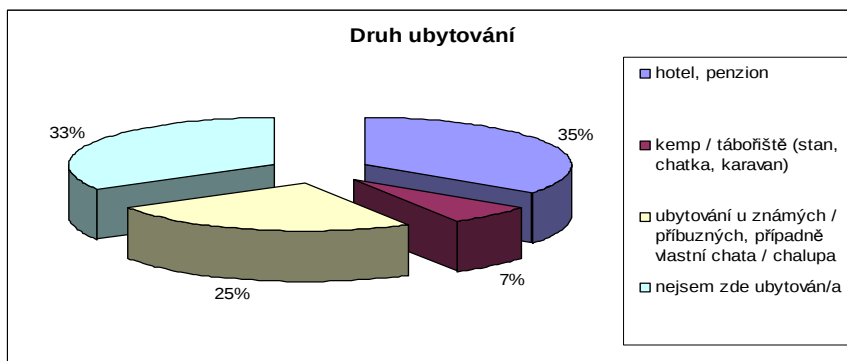

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Většina respondentů (91%) se dopravilo do Lenory vlastní dopravou. Osobní auto je pro většinu lidí pohodlné a praktické. Mohou přijet a odjet, kdy chtějí. A nejsou tak závislí na spojích autobusů a vlaků. Jsou tedy účastníky neorganizovaného cestovního ruchu. Nevyužili služeb žádné cestovní kanceláře nebo cestovní agentury. Na autobus se při návštěvě Lenory spolehlo 7% respondentů, jen 2% respondentů přijeli vlakem.

Otázka č. 4: Kde jste ubytován/a?

Graf č. 3

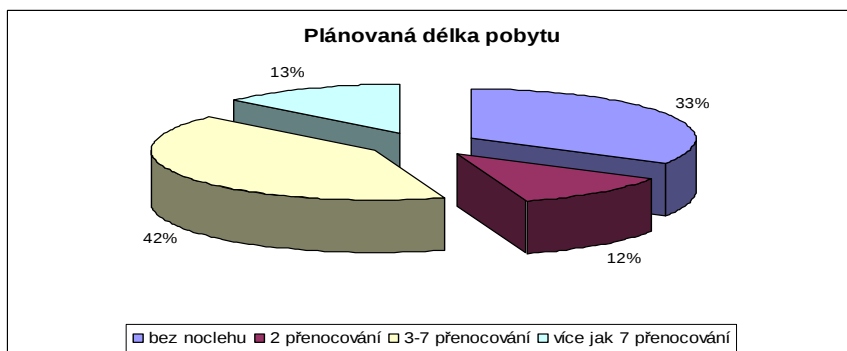

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V hotelu nebo penzionu bylo ubytováno celých 35% respondentů. Jen o 2% méně byla zaškrťována možnost nejsem zde ubytován/a. To znamená, že celá jedna třetina respondentů byla výletníci. Ubytování u známých nebo příbuzných, případně vlastní chatu nebo chalupu využilo 25% respondentů. Ubytování u známých či příbuzných je to nejlevnější možnost ubytování. Vlastní chaty a chalupy bývají druhým bydlením pro některé lidi. Jen 7% bylo ubytováno v kempu nebo tábořišti.

Otázka č. 5: Jak dlouhý pobyt zde plánujete?

Graf č. 4

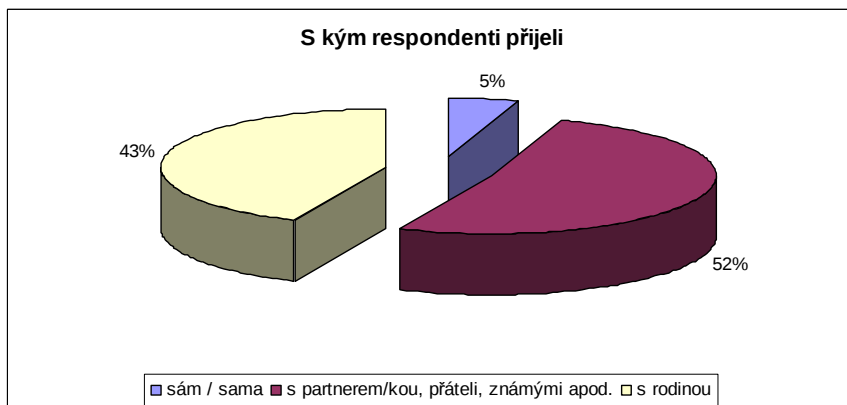
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji zde respondenti strávili 3 až 7 nocí a to v 42%. Myslím, že je to proto, že týden je nejčastější doba, kterou lidé stráví na dovolené. Těsně za nimi byly výletníci (33%), respondenti, kteří Lenoru jen navštívili, ale zde vůbec nebyli ubytováni. Další

skupina respondentů v Lenoře strávila 1 až 2 noci, a to v 13 %. O 1% méně zde strávili respondenti, kteří přijeli na více jak 7 nocí.

Otázka č. 6: S kým jste přijel/a?

Graf č. 5

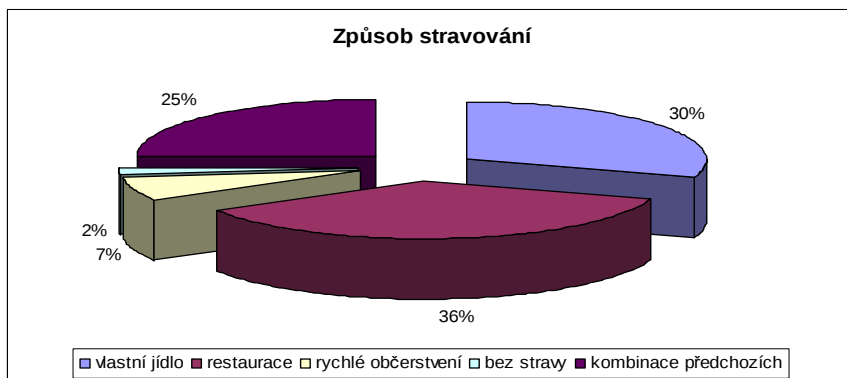

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Největší procento respondentů (52%) přijelo do Lenory s partnerem/kou, přáteli nebo známými. Těsně za nimi byli respondenti, kteří přijeli s rodinou (43%). Nejmenší výšeč grafu zaujímají respondenti, kteří přijeli jen sami (5%).

Otázka č. 7: Kde se budete stravovat?

Graf č. 6

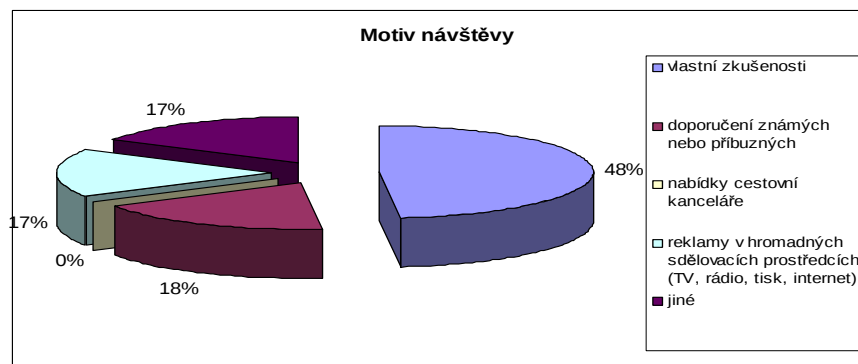

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Možnost stravovat se v restauraci využilo celých 36% respondentů. Vlastní jídlo si s sebou vzalo 30% lidí. Kombinaci různých druhů stravování, restaurací, rychlých občerstvení a vlastního jídla, využilo 25% respondentů. V rychlém občerstvení se stravovalo 7% dotazovaných. Úplně bez stravy byli jen 2% respondentů.

Otázka č. 8: Pro tuto oblast jste se rozhodl/a podle?

Graf č. 7

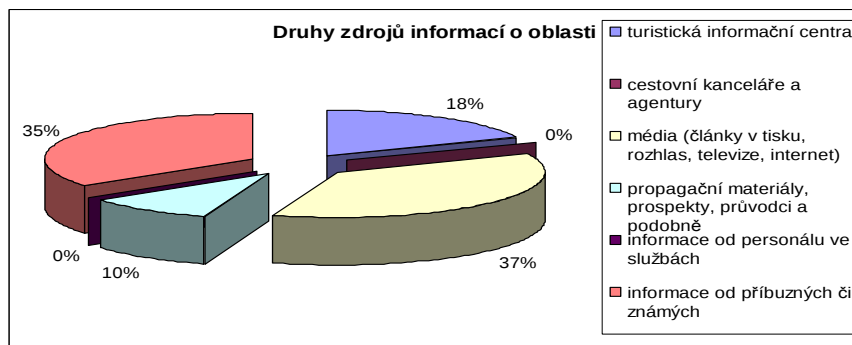

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastějším motivem návštěvy byly vlastní vzpomínky (48%). Je to nejspolehlivější. Ale může tu být problém s tím, že časem se vše mění. Ta oblast nemusí vypadat stejně jako tomu bylo v minulých letech. Lidé mohou být tou změnou překvapeni, a pak být zklamaní. Lidí, kteří přijeli na základě doporučení od známých nebo příbuzných, bylo celkem 18%. Jen o 1% méně bylo respondentů, kteří si vybrali možnost jiné. Jejich motivem bylo: ještě v Lenoře nebyli (5%), okamžitý nápad (2%), pobytový kurz malování (5%), nebo přijeli navštívit známé (5%). Podle reklamy v hromadných sdělovacích prostředcích se na návštěvu Lenory rozhodlo 7% lidí.

Otázka č. 9: Z jakých zdrojů jste čerpal/a informace o této oblasti?

Graf č. 8

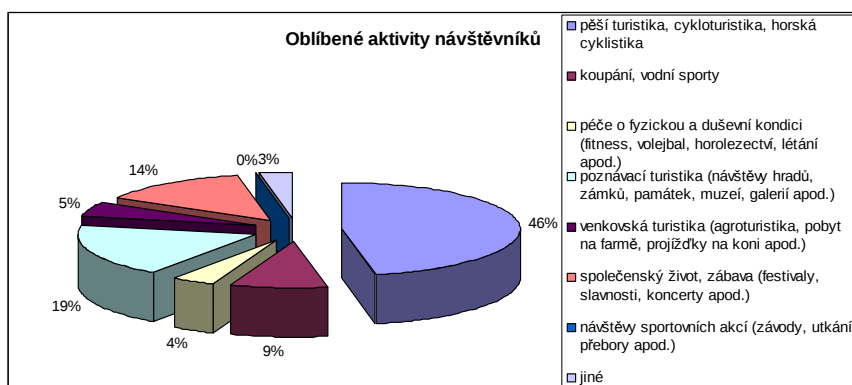

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastějším zdrojem informací o Lenoře byla média (články v tisku, rozhlas, televize, internet) a to v 37%. Jen o 2% méně získaly informace od příbuzných či známých. Turistických informačních center využilo v získávání informací 18% respondentů. Propagačních materiálů, prospektů a průvodců použilo k získání informací 10% respondentů. Žádný z respondentů nevyužil informací, které by získal od cestovní kanceláře, nebo od personálu ve službách.

Otázka č. 10: Které aktivity této oblasti jsou pro Vás nejlákavější?

Graf č. 9

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

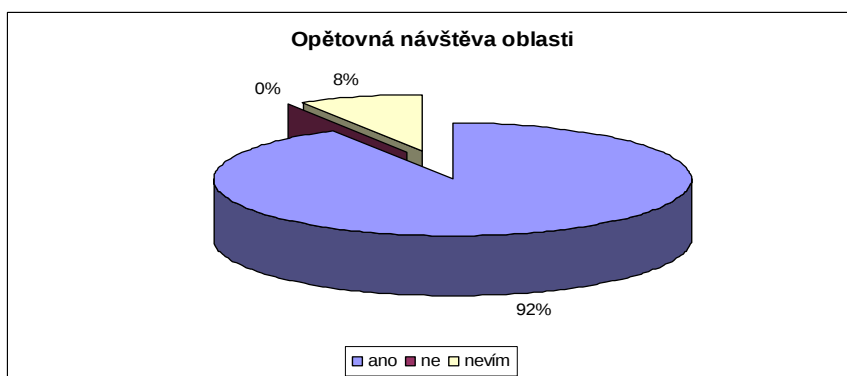
V této otázce bylo možné zaškrtnout více než jednu odpověď, přesto je řešena koláčovým grafem.

Někteří zaškrtnuli jen jednu možnost aktivity, která jsou pro ně lákavá. Většina ale zaškrtnula kombinaci dvou, tří nebo i více aktivit, které jsou pro ně lákavé.

Úplně nejčastěji lidé přijeli hlavně za pěší, cykloturistikou nebo horskou turistikou. Jako druhá nejčastější byla zaškrťována poznávací turistika (návštěvy hradů, zámků, památek, muzeí, galerií apod.). Dalšími důvody byl společenský život a zábava (festivaly, slavnosti, koncerty apod.), dále koupání a vodní sporty, venkovská turistika (agroturistika, pobyt na farmě, projížďky na koni apod.), péče o fyzickou a duševní kondici (fitness, volejbal, horolezectví, létání apod.). Respondenti, kteří vybrali variantu jiné, udávali tyto důvody: přes léto sběry plodin, vodácká turistika. V zimě přijíždějí hlavně kvůli možnosti běžkování a lyžování.

Otázka č. 11: Zvažujete znovu návštěvu oblasti?

Graf č. 10

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

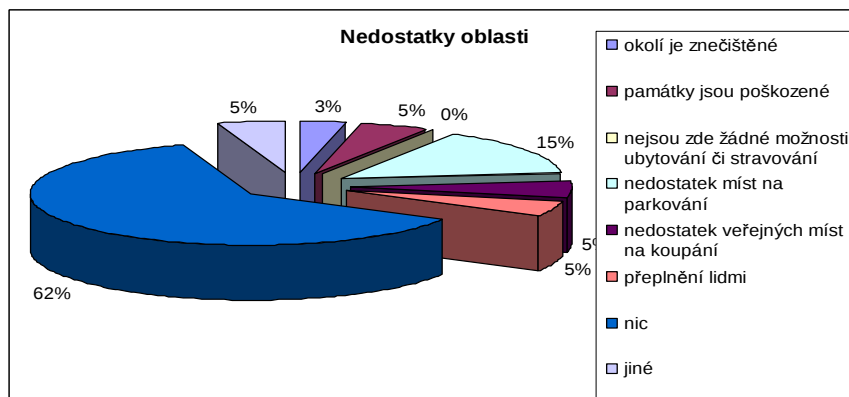
V oblasti se líbilo celému 92% lidí, a uvedli, že se do oblasti znovu vrátí. Zbýlých 8% se zatím nerozhodlo, neudělali si jednoznačný názor na Lenořu.

Otázka č. 12: Doporučíte návštěvu oblasti svým známým?

Všem respondentů se v Lenoře líbilo a všichni se jednoznačně shodli na tom, že návštěvu doporučí svým známým.

Otázka č. 13: Co byste oblasti vytkl/a?

Graf č. 11

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Většina respondentů byla v Lenoře spokojená, a to v 62%. Ale našli se i tací, kteří něco vytkli. Nejčastěji to byl nedostatek míst na parkování a to v 15%, stejné procento (5%) získaly možnosti – přeplněnost lidmi, poškozenost památek, nedostatek veřejných míst na koupání a možnost jiné. V této možnosti respondenti upozorňovali na znečištěné okolí, nedostatek veřejných WC, na nedostatečnou úroveň služeb a nedostačující respekt k přírodě. Na znečištěné okolí si stěžovali 3% respondentů.

Otázka č. 14: Co nejvíce postrádáte v navštívené oblasti, co Vám chybí, co byste tu uvítal/a, změnil/a?

Dotazovaní uvedli, že chybí označení cyklostezek, chtěli by více možností koupání, více kulturních akcí, zlepšit úroveň služeb, profesionalitu, více společenských a propagačních akcí jednotlivých měst a obcí.

Celkem bylo osloveno 60 respondentů, z toho 36 žen a 24 mužů. Všichni to byli tuzemští návštěvníci. Nejvíce respondentů bylo osloveno ve věkové kategorii 26 – 45 let (53%), ve věkové kategorii 46 – 60 let to bylo 25 %, ve věkové kategorii od 18 – 25 to bylo 20 %, nejméně pak ve věkové kategorii nad 61 let (2%). Podle ekonomické aktivity to nejčastěji byli lidé mající zaměstnání (63%), na druhém místě to byli studenti (17%), podnikatelé a ženy na mateřské dovolené získali shodně 7%, stejně tak důchodci a lidé v domácnosti (3%), mezi respondenty nebyl žádný nezaměstnaný člověk.

Oblast Nová Pec, Horní Planá a Lipno - charakteristika

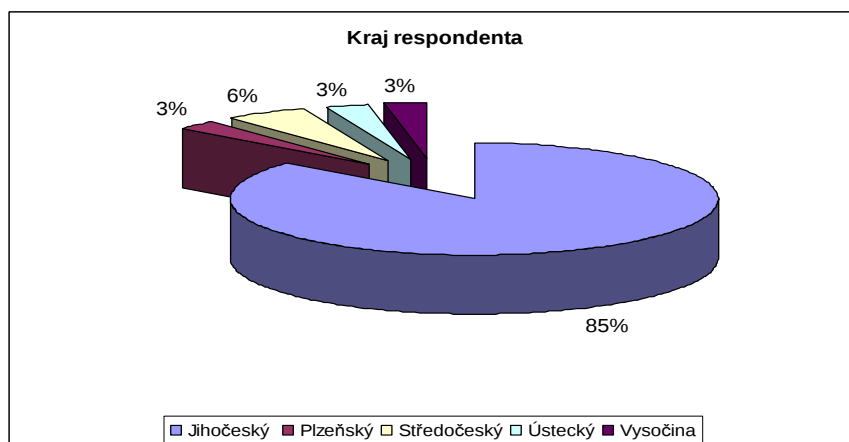
Vodní nádrž Lipno leží přibližně 50 km jihozápadně od Českých Budějovic. Je to největší vodní nádrž naší republiky. Slouží především k rekreaci, ale i k provozování nejrůznějších vodních sportů a rybolovu. Slouží také jako zdroj vody, elektrické energie a má chránit před povodněmi. Stavbou Lipna zaniklo několik vesnic, které byly zatopeny.

Vodní dílo Lipno I je prvním poválečným počinem v budování vltavské kaskády. S přípravnými pracemi se započalo v roce 1952. V roce 1953 přišly na řadu práce na odpadním tunelu. Stavba tohoto 3600 metrů dlouhého díla byla dokončena roku 1956. V téže roce se začala stavět sypaná hráz. Práce byly dokončeny v roce 1958. V roce 1955 se začalo s budováním podzemní hydroelektrárny, které vyvrcholilo v roce 1959 instalací turbín.

Přehrada Lipno je rájem pro lidi, prahnoucích po pestrém a aktivním trávení svého volného času. Vodní hladina jezera jim nabízí aktivity v podobě rybaření, veškerých vodních sportů včetně windsurfingu, plachtění a potápění. V zimě se na zamrzlé vodní ploše dá jezdit na bruslích, běžkách a v poslední době i moderních snowkitting. Okolí jezera je pak prošpikováno mnoha stezkami pro pěší i cyklisty, které turisty dovedou zejména na pravém břehu do nádherných koutů naší země. Najdou se tu místa i pro vrcholové sportovce. Tím nejvytíženějším se stává koryto za vývarem přehrady, které je pravidelně užíváno jak k republikové, tak i mezinárodní účasti vodních slalomářů či raftařů. (www.lipno-online.cz)

Otázka č. 1: Odkud jste přijel/a?

Graf č. 1

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

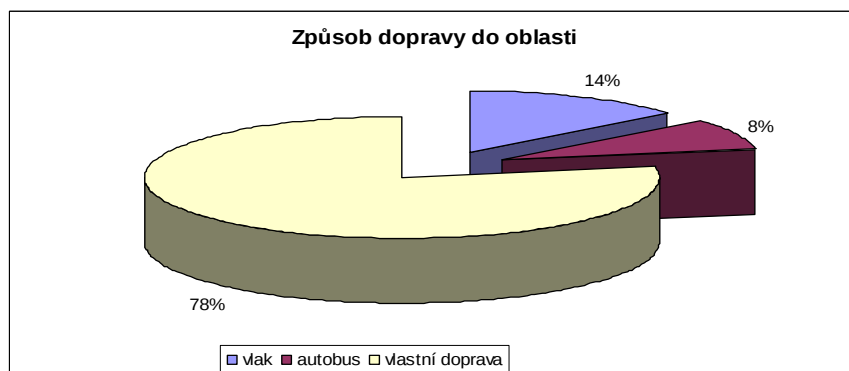
Oblast Lipna navštívilo 85 % respondentů z Jihočeského kraje. Na druhém místě byli lidé ze Středočeského kraje (6 %). Po 3 % získal kraj Plzeňský, Ústecký a kraj Vysočina. Ostatní kraje nejsou zastoupeny.

Otázka č. 2: Jste v oblasti poprvé?

Poprvé oblast Lipna navštívilo 25% respondentů. Vedla je sem nejspíš touha po tom poznat něco nového, podívat se do oblasti, ve které ještě nikdy nebyli. Ostatní už v oblasti byli, a jelikož přijeli znovu, tak se jim tu při předchozí návštěvě líbilo.

Otázka č. 3: Jaký byl dopravní prostředek, kterým jste přijel/a?

Graf č. 2

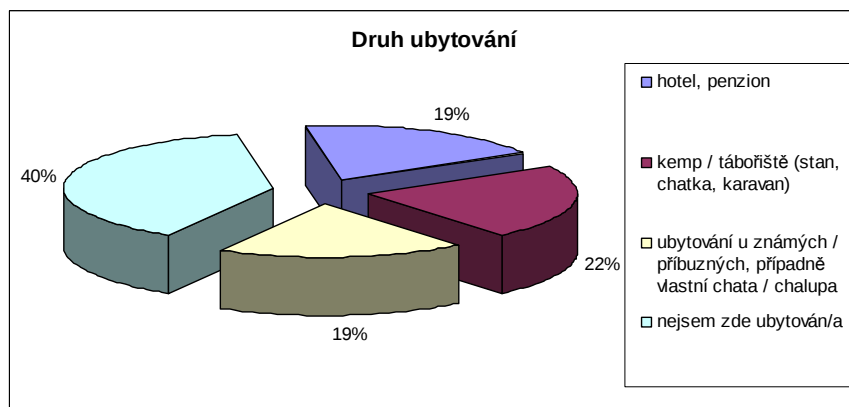

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce lidí se do oblasti Lipna dopravilo vlastní dopravou, a to v 78 %. Doprava osobním autem je pro mnohé mnohem praktičtější a pohodlnější. Vlakem se do oblasti dopravilo 14 % respondentů a autobusu využilo 8 % respondentů.

Otázka č. 4: Kde jste ubytován/a?

Graf č. 3

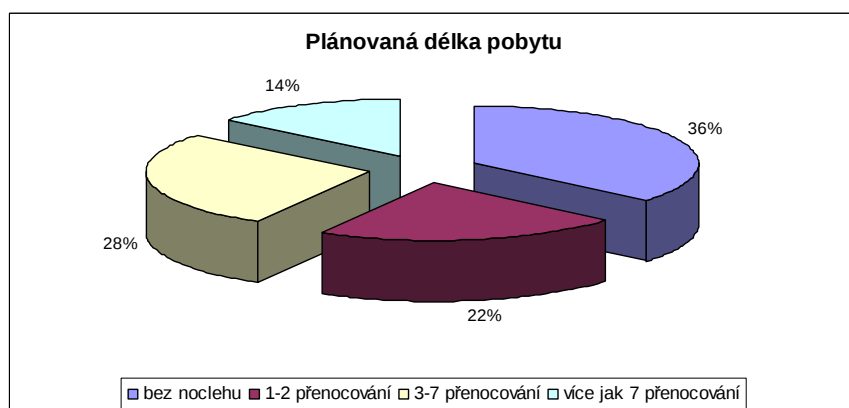

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Celých 40 % respondentů uvedlo možnost nejsem zde ubytován/a. To znamená, že více jak třetina respondentů byla výletníky. V kempu nebo tábořišti bylo ubytovaných 22 % respondentů. Po 19 % získaly možnosti ubytování v hotelu nebo penzionu a ubytování u známých nebo příbuzných.

Otázka č. 5: Jak dlouhý pobyt zde plánujete?

Graf č. 4

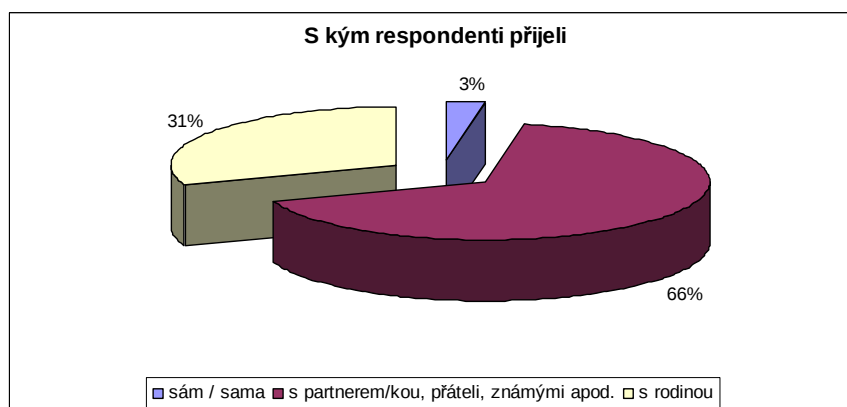

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Přes 36 % respondentů tu trávili jen jeden den. Pobytravající 3 – 7 dnů zde strávil 28 % lidí. 1 – 2 přenocování zde strávil 22 % respondentů. Pobytrdelší jak 7 dnů v oblasti strávil 14 % respondentů.

Otázka č. 6: S kým jste přijel/a?

Graf č. 5

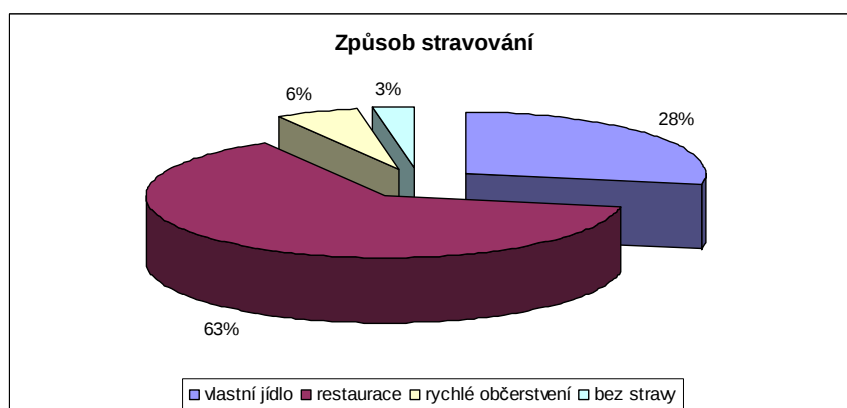

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji do oblasti Lipna přijeli lidé s partnerem/kou, přáteli nebo známými. (66 %). S rodinou přijelo do oblasti 31 % respondentů. Lidé, kteří přijeli sami, tvoří jen 3 % z dotázaných.

Otázka č. 7: Kde se budete stravovat?

Graf č. 6

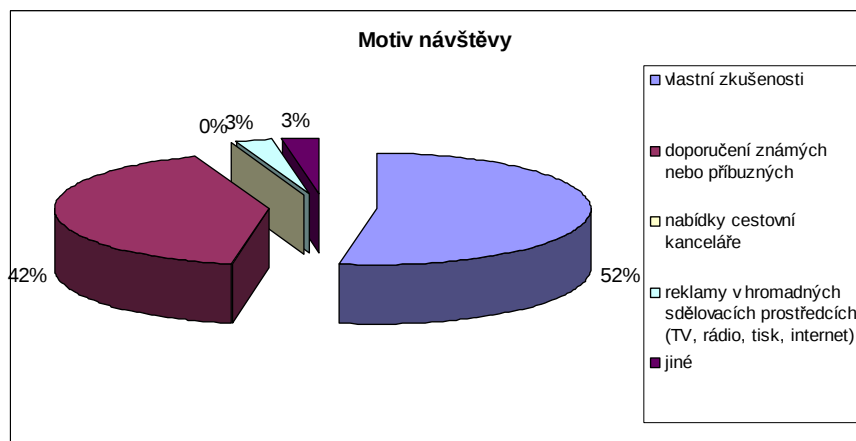

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji se respondenti stravovali v restauraci (63 %). Na druhém místě, s 28 %, je možnost stravování se vlastním jídlem. V rychlém občerstvení se stravovalo 6 % respondentů. Bez stravy byli jen 3 % respondentů.

Otázka č. 8: Pro tuto oblast jste se rozhodl/a podle?

Graf č. 7

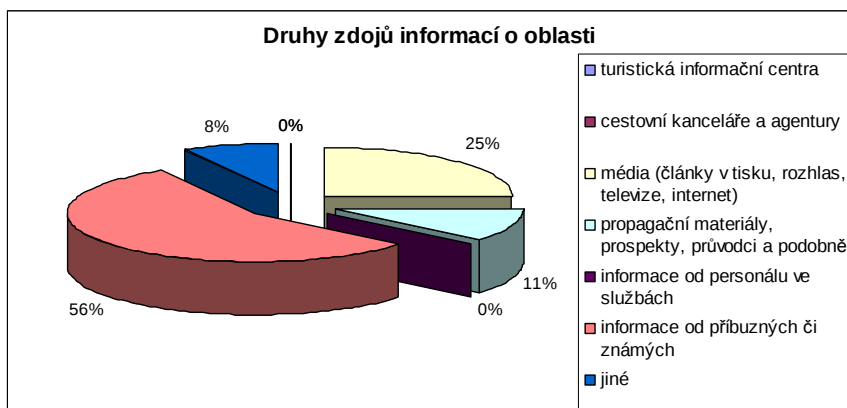

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji se lidé do oblasti Lipna vydali na základě vlastních vzpomínek (52 %). Lidé tak vlastně jedou do oblasti, kterou už znají. Nebezpečné je to v tom, že můžou očekávat, že to bude stejné jako před léty, a nemusí být tentokrát spokojení. Na základě doporučení od známých nebo příbuzných navštívilo oblast 42 % respondentů. V 3 % případů jsem lidé vyrazili na základě reklamy v hromadných sdělovacích prostředcích a z jiného důvodu. Jako jiný důvod byl uveden, že tu bydleli respondentovy prarodiče.

Otázka č. 9: Z jakých zdrojů jste čerpal/a informace o této oblasti?

Graf č. 8

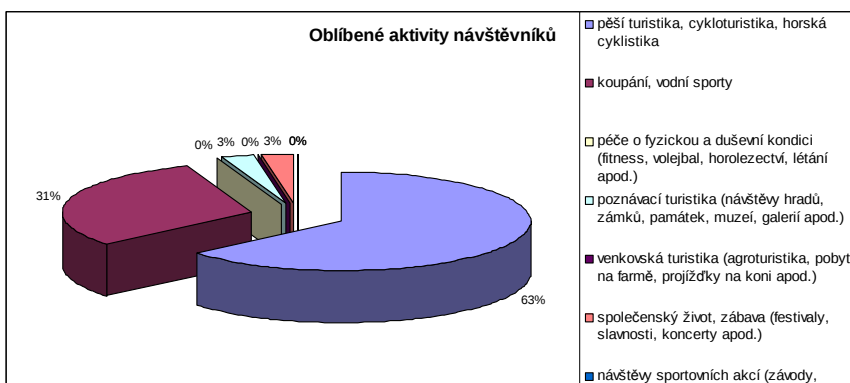

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji respondenti získali informace o oblasti Lipna od příbuzných či známých (56 %). V médiích čerpalo informace celých 25 % respondentů. Z propagačních materiálů, prospektů a průvodců čerpalo informace 11 % respondentů. O 3 % méně mělo jiné zdroje informací o oblasti. Respondenti uvedli, že v oblasti vyrůstali nebo použili jako zdroj informací mapu.

Otázka č. 10: Které aktivity této oblasti jsou pro Vás nejlákavější?

Graf č. 9

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

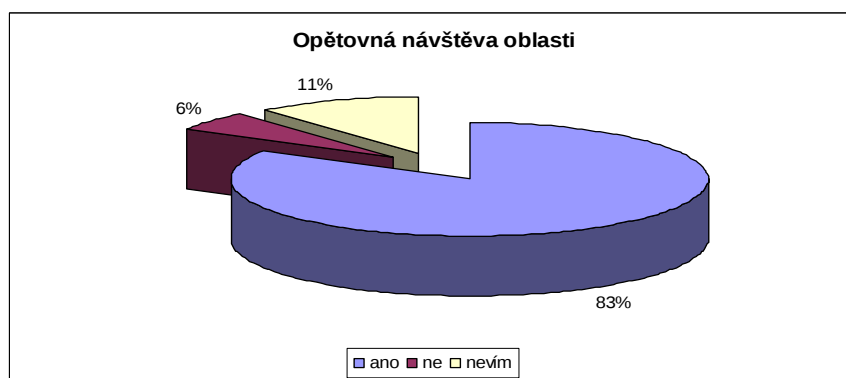
V této otázce bylo možné zaškrtnout více než jednu odpověď, přesto je řešena koláčovým grafem.

Někteří zaškrtnuli jen jednu možnost aktivity, která jsou pro ně lákavá. Většina ale zaškrtnula kombinaci dvou, tří nebo i více aktivit, které jsou pro ně lákavé.

Nejčastěji do oblasti Lipna přijeli respondenti za pěší, cykloturistikou nebo horskou turistikou (63 %). Více jak třetina jich přijela za možností koupání. Nikdy ale nepřijeli jen za jednou aktivitou, vždy to byla kombinace několika aktivit najednou. Nejčastěji to byly kombinace turistiky, poznávací turistiky, nebo péče o fyzickou a duševní kondici.

Otázka č. 11: Zvažujete znovu návštěvu oblasti?

Graf č. 10

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

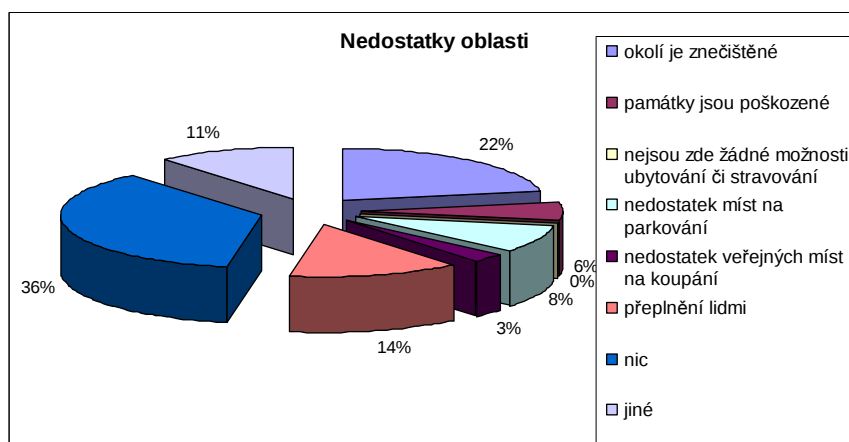
Celkem 83 % respondentů zvažuje znovu navštívit oblast Lipna. Na tom, že neví zda znovu oblast navštíví, se shodlo 11 % respondentů. O 5 % respondentů méně se shodlo, že oblast znovu nenavštíví.

Otázka č. 12: Doporučíte návštěvu oblasti svým známým?

V oblasti Lipna se nelíbilo 3 % respondentů. Celých 97 % respondentů se shodlo na tom, že oblast doporučí svým známým.

Otázka č. 13: Co byste oblasti vytkl/a?

Graf č. 11

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Respondentů, kteří oblasti nic nevytkli, bylo 36 %. Na znečištěné okolí si stěžovalo 22 % respondentů. Přehlněnost lidmi se nelíbila 14 % respondentů. O 3 % méně získala možnost jiné. Šlo o ceny v oblasti, nízkou úroveň poskytovaných služeb, zaostalost infrastruktury a kulturního života, přžitky z minulého režimu a špatně označené turistické stezky. Na nedostatek míst na parkování si stěžovalo 8 % respondentů a na poškozené památky 6 % respondentů. Jen 3 % respondentů si stěžovalo na nedostatek veřejných míst na koupání.

Otázka č. 14: Co nejvíce postrádáte v navštívené oblasti, co Vám chybí, co byste tu uvítal/a, změnil/a?

Jako to co v oblasti postrádají nebo to co by v oblasti změnili nebo uvítali dotazovaní uvedli, že jim chybí seriózní informace od NP a zázemí pro vodáky, které je nutné pro udržování toku Vltavy v NP a seriózní řád pro vodáky. Dále by uvítali kvalitní restaurace, více diskoték a akcí, více aktivit pro děti či rodiny s dětmi, levnější občerstvení, lepší turistické značení, u služeb doplnit chybějící ceníky a vlídnější personál, více zón na koupání, lepší dopravní napojení, přeshraniční spolupráci, více cyklostezek, více služeb pro turisty, doplnění chybějících toalet, lepší úprava pláží a více informací o tvrzích a zříceninách hradů.

Celkem bylo osloveno 36 respondentů, z toho 28 žena a 8 mužů. Všichni to byli tuzemští návštěvníci. Respondenti byli osloveni ve věkové kategorii 15 – 25 let (83%) a ve věkové kategorii 26 – 45 let to bylo 7 %. Podle ekonomické aktivity to nejčastěji byli lidé studující (69%), na druhém místě byli respondenti mající zaměstnání (22%), nezaměstnaní získali 6% a 3 % respondentů byli podnikateli.

8 Návrh optimální nabídky cestovního ruchu

Turistický region Šumava se nachází na jihozápadě naší republiky. Je to rozlehlé, asi sto dvacet kilometrů dlouhé a maximálně 45 km široké souvislé zalesněné horské pásmo. Rozkládá se podél jihozápadní hranice České republiky s Německem a Rakouskem. Roku 1993 byla jeho nejvhodnější místa (rašeliniště, ledovcová jezera, zbytky pralesových porostů) vyhlášena Národním parkem Šumava.

Neporušená příroda vytváří na území Šumavy ideální podmínky pro letní tak i pro zimní turistiku. Najdeme tu potenciál pro rekreační cestovní ruch, sportovní cestovní ruch, poznávací cestovní ruch nebo pro kulturní cestovní ruch.

Velký potenciál pro rekreaci, vodní sporty a turistiku má Lipno, ale také řeky Vltava a Otava. Milovníci turistiky zde naleznou mnoho turistických stezek. Vyhlášená střediska zimních sportů jsou Železná Ruda, Špičák, Churáňov či Kramolín.

Klenotem jihočeských měst se stal Český Krumlov. Jeho historické jádro bylo roku 1992 zapsáno na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Na stejný seznam byla roku 1998 zapsána i vesnička Holašovice. Vesnička známá selským barokem. Mezi nejnavštěvovanější památky patří zámky Hluboká nad Vltavou a Červená Lhota, hrad Zvíkov či kláštery Vyšší Brod a Zlatá Koruna. Památkou evropského formátu je Schwarzenberský plavební kanál, kterým se plavilo dříví až do Vídně.

Turistický region Šumava se podílí více než 40% na příjezdech turistů jak do Jihočeského, tak i do Plzeňského kraje. Zhruba třetinu představují cizinci, především z Německa a Nizozemí. Mezi tuzemskými návštěvníky převažují obyvatelé nejbližších krajských měst Plzně a Českých Budějovic a obyvatelé pražské aglomerace. Návštěvnost se nejvíce koncentruje do prostoru Železnorudska, Stašska, centrální Šumavy, Pootaví a Lipenska.

Mezi hlavní přednosti regionu Šumava patří: jedinečné územní dispozice a velmi dobrý krajinný potenciál pro aktivní letní a zimní turistiku, přírodní dědictví, dobré a zdravé klima, silná regionální identita obyvatel Šumavy, Národní park Šumava jako marketingová značka pro propagaci regionu, vysoký kulturní potenciál a množství pamětihodností, typická regionální architektura, atraktivní kulturní akce, relativně

dostatečné a kvalitní ubytovací kapacity, domácí stravovací produkty, příznivý vztah cena-výkon pro zahraniční návštěvníky, relativně dobrá dopravní infrastruktura, hustá síť hraničních přechodů, spolupráce obcí a jejich podpora rozvoje cestovního ruchu, rostoucí počet turistických informačních center a potenciál pro celoroční turistický ruch.

Proto Šumava patří mezi turisticky nejvyhledávanější oblast cestovního ruchu v České republice. Návštěvníci jezdí na Šumavu hlavně kvůli krásám přírody a krajiny, turistice a možnostem sportovního vyžití, poznávání, zdravému prostředí, klidu a tichu.

V současné době se neustálým zlepšováním poskytovaných služeb tento region dostal na vysokou úroveň a může návštěvníkům ze zahraničí i z tuzemska poskytnout služby na srovnatelné úrovni s ostatními zeměmi Evropské unie.

8.1 Návrh produktu

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že do oblasti Lipna lidé nejčastěji jezdí za turistikou, ať pěší nebo cykloturistikou, koupáním a vodními sporty. V oblasti se nachází řada cyklotras. Okolo Lipna vede celá řada cyklotra, i např. cyklotrasa č. 33, tzv. šumavská magistrála. Lidé by v oblasti uvítali více informací, lepší značení cyklostezek.

Cyklistická trasa je komunikace pro cykloturistiku využívající stávajících místních a účelových komunikací včetně polních a lesních cest, silnic III.třídy a silnic II.třídy s malou frekvencí provozu. Používají se základní cykloznačky - návěst před křižovatkou, směrová tabule, směrová tabulka. (Pásková, Zelenka, 2002)

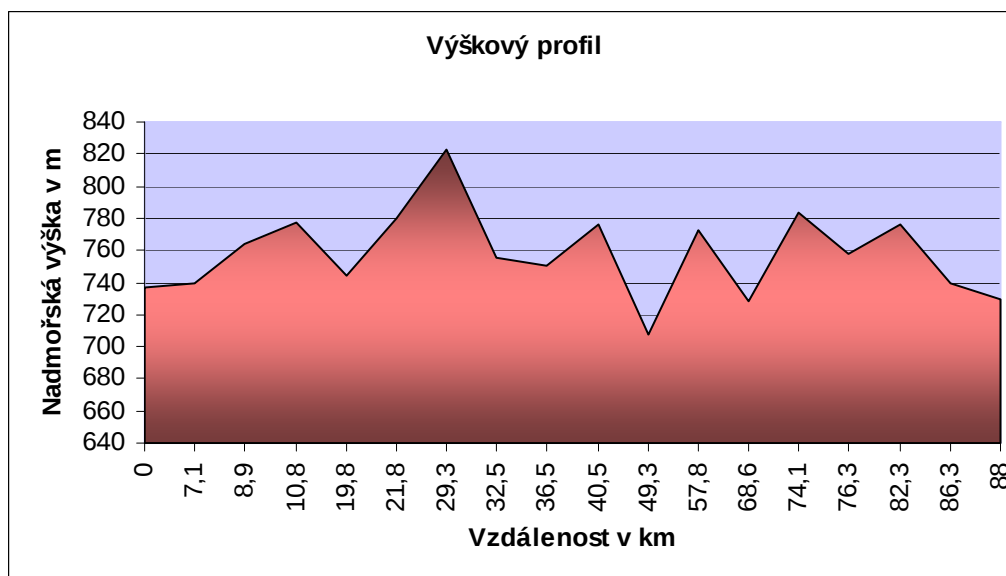
CYKLOTRASA „OKOLO LIPNA“

Cyklotrasa vede okolo vodní nádrže Lipno. Nachází se v nížině, nadmořská výška se tu moc nemění, není tu tudíž moc vysoké převýšení terénu. Trasa není náročná, ale je poměrně dlouhá. Je vhodná pro všechny segmenty turistů, vč. rodin s malými dětmi nebo nepříliš zdatné cyklisty. Trasa nemusí být využívána celá. Cyklista si může zvolit jen některou z jejích částí, podle své zdatnosti.

Délka trasy: 88 km

Průběh trasy: Nová Pec – Přední Zvonková – Lipno nad Vltavou – Frymburk – Černá v Pošumaví – Horní Planá – Nová Pec

Výškový profil trasy:

Nová Pec	0 km
Bližší Lhota	7,1 km
Zadní Hamry	7,1 km
Přední Zvonková	10,8 km
Kyselov	19,8 km
Rakovská zátoka	21,8 km
Frýdava	29,3 km
Přední Výtoň	32,5 km
Nové Domky/Loučovice	36,5 km
Lipno nad Vltavou	40,5 km
Frymburk	49,3 km
Milná	57,8 km
Černá v Pošumaví	68,6 km
Jenišov	74,1 km
Horní Planá	76,3 km
Pernek	82,3 km
Bělá	86,3 km
Nová Pec	88 km

Maximální výška: Frýdava – 823 m n. m.

Minimální výška: Frymburk – 708 m n. m.

Převýšení trasy: 115 m

Příjezd:

Do Nové Peci je možné se dostat osobním autem, vlakem či autobusem. Vlakovým spojením je to zastávka Nová Pec na trati České Budějovice – Volary. Autobusem je to spoj Prachatice – Nová Pec. Osobním autem se do Nové Peci dostaneme po silnici č. 39 od Volar či Horní Plané.

Nová Pec a okolí má dostatečnou kapacitu pro parkování osobních aut. Parkoviště Nová Pec má kapacitu 50 aut, parkoviště Láz má kapacitu 85 aut a parkoviště Jelení Vrchy také pojme 50 aut. Cena parkování je za hodinu 30,- Kč a za celý den 100,- Kč.

Popis trasy:

Trasa se skládá ze čtyř už existujících cyklotrasy a jedné nové trasy, která má být slavnostně otevřena 1. května 2010. Z cyklotrasy č. 33, šumavské magistrály, která vede z Železné Rudy do Vyššího Brodu, z cyklotrasy č. 1019 Frýdava – okruh, z cyklotrasy č. 1020 Nové Chalupy – Přední Zvonková a z cyklotrasy č. 1033 Nová Pec – Vyšší Brod. Trasa začíná v obci Nová Pec. Z Nové Peci se po trase č. 1026 můžeme dostat k Schwarzenberskému plavebnímu kanálu. Trasa vede po cyklotrase č. 1033 a poté pokračuje směrem na Blížší Lhotu po cyklotrase č. 1020. Po stejné cyklotrase se jede přes Zadní Hamry až do Přední Zvonkové. Z Přední Zvonkové dále po cyklotrase č. 1033 až do Kyselova. Odtud se dá pomocí přívozu dostat na druhý břeh Lipna a po cyklotrase č. 1022 poté do Černé v Pošumaví. U Rakovské zátoky se trasa napojí na cyklotrasu č. 1019 a pokračuje do Frýdavy. Pokud bychom pokračovali po trase č. 1033 dostali bychom se k památce Vítkův kámen. K této památce se dá dostat i z Frýdavy po cyklotrase č. 1021. Z Frýdavy do Přední Výtoně se jede nejprve po cyklotrase č. 1019. Z Přední Výtoně do Lipna nad Vltavou se jede po místní komunikaci. Z Lipna nad Vltavou se dá po cyklotrase č. 33 dostat až do Vyššího Brodu. V Lipně nad Vltavou se tato cyklotrasa napojuje na šumavskou magistrálu, na cyklotrasu č. 33. Až k Marině, tam se napojuje na novou cyklotrasu Lipno nad Vltavou – Frymburk (otevřena od 1. května 2010). Z Frymburku vede trasa přes Milnou do Černé v Pošumaví, dále přes Jenišov do Horní Plané, Perneku, Bělé a končí v Nové Peci.

Zajímavosti na trase:

Přední Výtoň

Nachází se zde pozdně gotický klášterní kostel sv. Filipa a Jakuba. Novogotická přestavba proběhla v letech 1883-6. Z nedokončeného kláštera se zachoval pouze refektář a farní kancelář.

Lipno nad Vltavou – elektrárna

Nachází se zde podzemní vodní elektrárna, která je přístupná veřejnosti. Elektrárna je 160 m pod povrchem.

Frymburk

Je středisko letní rekreace. Nachází se zde kostel sv. Bartoloměje a morový sloup z roku 1735, pránýř se zvonkem a kašna. Jezdí odtud přívoz na opačný břeh Lipna.

Černá v Pošumaví

Středisko rekreace na břehu Lipna. Památkou jsou zachované budovy z 2. poloviny 16. století a barokní kostel. V okolí jsou ložiska grafitu.

Horní Planá – domek A. Stiftera

Z městečka pocházel spisovatel Adalbert Stifter. Jeho rodný dům je posledním zbytkem původní zástavby Horní Plané. Dnes slouží jako muzeum. Je zde i česko-německo-rakouské centrum Adalberta Stiftera s knihovnou, přednáškovým sálem a galerií.

Zajímavosti v okolí:

Schwarzenberský plavební kanál

Schwarzenberský plavební kanál je unikátní technickou památkou evropského významu. Postaven byl na přelomu 18. a 19. století.

Expozice o Schwarzenberském kanálu KANÁL EXPO se nachází na Jeleních Vrších ve stodole

domu č.p. 13. U kanálu se koná řada kulturních akcí, včetně ukázek plavení dřeva (viz technické a stavební památky).

Vítkův kámen

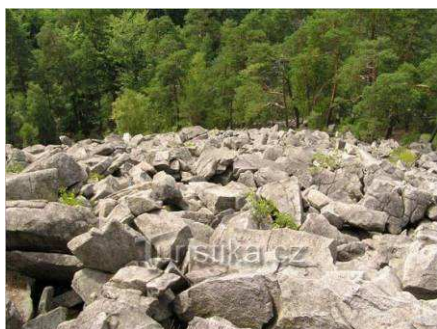

Zbytky věžovité stavby a hradeb připomínají stavbu hraničního hradu nazývaného Vítkův kámen. Jde o nejvýše položený hrad v Čechách (1 035 m n. m.).

Pod hradem se nachází pozůstatky vsi Svatý Tomáš. Dominantou je kostel sv. Tomáše z 1. poloviny 14. století a nedaleko se nachází dochované zbytky

schwarzenberského loveckého zámku ve švýcarském slohu z poloviny 19. století.

Čertova stěna – Luč

Čertova stěna byla jako přírodní rezervace vyhlášena již v roce 1956. Zahrnuje žulové skalní výchozy (Čertova kazatelna), rozlehlé kamenné moře, část původního řečiště Vltavy s mísovitými prohlubněmi (obří hrnce) zvaného Čertovy proudy a smíšený les včetně chráněných rostlin. V roce 1992

byla spojena s rezervací Luč, a vznikla tak Národní přírodní rezervace Čertova stěna.

Vyšší Brod

V areálu kláštera, který byl vyhlášen národní kulturní památkou, je kostel, hrobka roku Rožmberků, barokní knihovna z roku 1757, obrazárna a Poštovní muzeum. Další památkou v obci je most přes Vltavu s barokními sochami, budova staré radnice nebo žulová kašna se sochou sv. Floriana.

Půjčovny jízdních kol v okolí:

Půjčovny kol u Českých drah – Černá v Pošumaví, Český Krumlov, Horní Planá, Nová Pec, Prachatice a Volary. Mezi výhody půjčení kola u ČD počítáme žádné starosti s přepravou kola na místo výletu, žádné náklady na přepravu kola do místa výletu, po vybraných tratích můžete vypůjčené kolo svézt vlakem zdarma, kolo můžete většinou vrátit i v jiném místě než jste si ho vypůjčili atd. Jednodenní nájemné činí 180 Kč. Více informací na www.cd.cz.

Další půjčovny jsou například Autocamp Olšina – Lipno nebo Lipno servis, s. r. o.

Autocamp Olšina - Lipno

Černá v Pošumaví ev.č. 277, 382 23

Mobil: +420 608 029 982

Mobil: +420 725 815 809

E-mail: j.vozka@quick.cz

<http://www.campingolsina.cz>

Lipno servis, s.r.o.

Lipno nad Vltavou 310, 382 78 (Areál Marina Lipno - budova R)

Mobil: +420 731 410 813

Fax: +420 380 731 448

E-mail: rent@lipno.info

<http://www.lipnoservis.cz>

Turistická informační centra:

Turistická informační centra se nacházejí v Horní Plané, v Českém Krumlově a ve Vyšším Brodě.

Kulturní a informační centrum Horní Planá

Náměstí 8, 382 26 Horní Planá

Telefon: +420 380 738 008

Fax: +420 380 738 008

E-mail: info@horniplana.cz

<http://www.horniplana.cz>

Infocentrum Český Krumlov

náměstí Svornosti 2, 381 01 Český Krumlov-Vnitřní Město

Telefon: +420 380 704 622

Fax: +420 380 704 619

E-mail: info@ckrumlov.cz

<http://www.ckrumlov.info>

Infocentrum Vyšší Brod

Náměstí 104, 382 73 Vyšší Brod

Telefon: +420 380 746 627

Mobil: +420 724 336 980

E-mail: infocentrum@vyssibrod.cz

<http://www.vyssibrod.cz>

Možnosti stravování:

V oblasti Lipna je řada stravovacích zařízení. Řada hotelů a penzionů má svou vlastní restauraci.

Hotel Restaurant Admirál

Lipno nad Vltavou 92, 382 78

Telefon: +420 380 736 132

Fax: +420 380 736 131

E-mail: info@hotel-admiral.cz

<http://www.hotel-admiral.cz>

Restaurace Penzionu Hejrov

Přední Výtoň 82, 382 73

Telefon: +420 380 735 577

Mobil: +420 777 129 801

E-mail: romis.fogl@seznam.cz

<http://www.hejrov.cz>

Restaurace Adalbert Stifter

Palackého 111, 382 26 Horní Planá

Mobil: +420 605 476 972

Mobil: +420 739 082 831

E-mail: info@pension-adalbert.cz

<http://www.pension-adalbert.cz>

Restaurace Myslivna

Nová Pec-Nové Chalupy 24, 384 62

Mobil: +420 728 588 708

Mobil: +420 602 166 144

E-mail: hotel_u_lisaka@quick.cz

<http://www.primula-lisak.cz>

Možnosti ubytování:

Jakub Koželuh - Chalupa Eden

Nová Pec-Nové Chalupy 101, 384 62

Mobil: +420 606 573 229

E-mail: jakub.kozeluh@seznam.cz

<http://www.chalupa-eden.cz>

DOKY Holiday

Lipno nad Vltavou 498, 382 78

Mobil: +420 602 102 101

Telefon: +420 380 727 772

E-mail: info@dokyholiday.cz

<http://www.dokyholiday.cz>

Apartmán-Vanessa s.r.o.

Černá v Pošumaví , 382 23

Telefon: +420 384 971 085

E-mail: info@apartman-vanessa.cz

<http://www.apartman-vanessa.cz>

Penzion Na Pláži

Přední Výtoň 91, 382 73

Mobil: +420 728 274 007

Mobil: +420 721 702 890

E-mail: penzion@naplazi.com

<http://www.naplazi.com>

Možnosti koupání a další atraktivty:

Aquapark a lanový park

Lipno servis, s.r.o.

Lipno nad Vltavou 86, 382 78

Telefon: +420 380 736 019

Mobil: +420 731 410 804

E-mail: info@lipnoservis.cz

<http://www.lipnoservis.cz>

Bobová dráha

LIPNO SLIDE, a.s.

Lipno nad Vltavou-Slupečná 301, 382 78

Telefon: +420 380 736 363

Mobil: +420 602 780 726

E-mail: info@slideland.cz

<http://www.slideland.cz>

Paintbal a lanový park

Petr Urban

Černá v Pošumaví ev.č. 262, 382 23

Mobil: +420 602 739 197

Mobil: +420 724 319 597

E-mail: petrurban@atlas.cz

<http://www.adventurepark.cz>

Distribuce:

Produkt by mohl být nabízen formou letáčku v turistických informačních centrech v okolí vodní nádrže Lipno, nebo i v dalších turistických informačních centrech v Jižních Čechách. Bylo by také dobré tento produkt umístit na internetové stránky.

9 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo analyzovat primární a sekundární nabídky cestovního ruchu v zázemí Schwarzenberského plavebního kanálu. Dalším cílem bylo provést dotazníkové šetření a na základě provedené analýzy potřeb a požadavků návštěvníků navrhnout nový produkt cestovního ruchu.

Z hlediska cestovního ruchu má oblast Prachaticka a Českokrumlovsko, vzhledem k tomu že se nachází na krásné Šumavě, velký potenciál k cestovnímu ruchu. Návštěvníky jsem láká divoká ničím neporušená příroda. Nachází se zde Národní park Šumava, který obklopuje chráněná krajinná oblast stejného jména. Najdeme tu i chráněnou krajinnou Blanský les. Ale není to jen příroda. Lipno, největší umělá vodní nádrž v České republice, nás láká hned několika možnostmi. Můžeme sem jen prostě jen na dolovenou, nebo se naučíme windsurfing. Můžeme se si zajezdit na kajaku či kánoji. A pro milovníky rybaření je Lipno přímo ráj. Nesmíme ale zapomenout na naši historii. Nachází se zde řada hradů a zámků, jako zámek Kratochvíle či Český Krumlov, hrad Rožmberk nebo Vimperk. Skoro v každém městečku nebo obci se nachází nějaká ta církevní památka. Na Prachaticku se dost často objevují staré roubené domy. Nemůžeme opomenout technické zajímavosti. Nejvýznamnější je Schwarzenberský plavební kanál, který spojil povodí Vltavy a Dunaje. A dřevo, které se po něm plavilo, postavilo Vídeň. Další památky najdeme v Českém Krumlově, kde je řada mostů, v Prachaticích je to městské opevnění. Ze zmíněných Prachatic vedla Zlatá stezka. Na Prachaticku probíhá řada akcí, jako např. Slavnosti Zlaté solné stezky, volarské Slavnosti dřeva. V Českém Krumlově se každoročně konají festivaly a Slavnosti pětilisté růže. K sportovním aktivitám na Prachaticku a Českokrumlovsku patří například turistika – pěší i cykloturistika, koupání, golf, jezdeckví, lyžování a horolezectví.

V oblasti Prachaticka a Českokrumlovsko je dohromady kolem 450 ubytovacích zařízení. Což je dostatečná kapacita. Nalezneme zde hotely a penziony. Dokonce i ty hotely které mají čtyři nebo pět hvězdiček. Z ostatních hromadných ubytovacích zařízení jsou to kempy, chatové osady nebo turistické ubytovny. V oblasti se nachází i dostatek stravovacích zařízení.

Při dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že nejvíce oblast Lenory a Lipna navštěvují lidé z Jihočeského kraje. Tuto oblast mají návštěvníci rádi, protože se sem rádi vrací. Většina z nich přijela vlastním autem. A není se čemu divit. Spoje do oblasti Lenory a Lipna nejsou zrovna nejlepší. Situace se ještě zhoršila při nové změně jízdních řádů. V Lenoře převládali turisté, ale výletníci, návštěvníci, kteří přijeli jen na jeden den, je směle dohánějí. V oblasti Lipna to bylo naopak. Přebývali výletníci a hned za nimi byli turisté. Informace získávali turisté nejčastěji od známých či příbuzných a z médií. Úplně nejčastěji lidé přijeli hlavně za pěší, cykloturistikou nebo horskou turistikou. Jako druhá nejčastější byla zaškrtávána poznávací turistika (návštěvy hradů, zámků, památek, muzeí, galerií apod.) a koupání nebo vodní sporty. Dalšími důvody byl společenský život a zábava (festivaly, slavnosti, koncerty apod.), péče o fyzickou a duševní kondici (fitness, volejbal, horolezectví, létání apod.) a venkovská turistika (agroturistika, pobyt na farmě, projížďky na koni apod.). Respondenti, kteří vybrali variantu jiné, udávali tyto důvody: přes léto sběry plodin, vodácká turistika. V zimě přijíždějí hlavně kvůli možnosti běžkování a lyžování.

Z dotazníkové šetření jednoznačně vyplývá to, že aby lidé oblast Lenory a Lipna navštěvovali více, měla by se zlepšit dopravní infrastruktura, mělo by být více míst k parkování, více veřejných míst ke koupání, více veřejných WC a měla by se zlepšit úroveň a profesionalita poskytovaných služeb. Mělo by se více dbát na opravu poškozených památek, nebo tomuto poškozování zamezit, více respektovat přírodu a neničit ji, je totiž nenahraditelná. Lidé by také uvítali více propagovat jednotlivé města a obce, jako takové a také větší propagace v nich pořádaných akcích, více aktivit pro děti či rodiny s dětmi, lepší turistické značení, přeshraniční spolupráci, více cyklostezek, více služeb pro turisty a seriózní informace od Národního parku a zázemí pro vodáky.

10 Summary

The main objective of this bachelor thesis was to analyze primary and secondary supply of tourism facilities in the Schwarzenberg Canal. Another objective was to analyze the needs and demands of visitors and propose a new tourism product.

In terms of tourism to the area of Český Krumlov and Prachatice great potential for tourism. Located on the beautiful Šumava. I was attracted visitors no intact wild nature. But we can not forget our history. There are many castles, such as chateau Kratochvíle and Czech Krumlov castle or Vimperk.

The most important technical monument is the Schwarzenberg Canal, which connected Vltava and Danube basin. Other monuments can we found in Czech Krumlov, where is big quantity of bridges in Prachatice is fortification. From Prachatice led the Golden Path.

Prachatice ongoing series of events, such as the Festival of Gold Salt Path. In Volary be held Volary Festival of wood. In Czech Krumlov are held annually festivals and the Festival of Five-petalled Rose.

The sports activities in the region of Český Krumlov and Prachatice include hiking - walking and biking, swimming, golf, horse riding, skiing and mountaineering. Lipno is suitable for recreation and for water sports and fishing.

During the survey it was found that the most Lenora Lipno and visited by people from the South Region. Most often come by car. The main reason was tourism, the second was a cognition of monuments and swimming and water sports. Visitors would be welcomed by better transport infrastructure, repair of monuments, more promotion activities, better tourist signs. Based on the results of analysis of needs and requirements of visitors to the proposed trail "Around the Lipno".

Objectives of the thesis were met. Was analyzed primary and secondary supply in the area and an analysis of needs and requirements of visitors was suggested by a new product.

11 Seznam literatury a zdrojů informací

11.1 Odborné publikace

- GEHINOVÁ, Blažena. *Geografie cestovního ruchu : Vymezení teritoriálních forem cestovního ruchu a hodnocení*. České Budějovice : Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 2008. 68 s.
- HESKOVÁ, M., et al. *Cestovní ruch*. Praha : Fortuna, 2006. 222 s. ISBN 80-7168-948-3.
- HESKOVÁ, Marie, et al. *Marketing*. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, 2003. 191 s. ISBN 80-7040-620-8.
- HLADKÁ, Jitka. *Technika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 1997. 168 s. ISBN 80-7169-476-2.
- HORNER, Susan, SWARBROOKE, John. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: Aplikovaný marketing služeb*. Praha: GRADA Publishing, 2003. 488 s. ISBN 80-247-0202-9.
- JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. první. Praha : Grada, 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3
- KIRÁL'OVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4.
- KOTLER, Philip. *Moderní marketing*. Jana Langerová, Vladimír Nový . 1. vyd. Praha : Grada, 2007. 1048 s. ISBN 80-247-1545-7.
- ORIEŠKA, Ján. *Technika služeb cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha : Idea servis, 1999. 244 s. ISBN 80-85970-27-9.
- PALATKOVÁ, Monika. *DESTINAČNÍ MANAGEMENT A VYTVÁŘENÍ PRODUKTŮ V CESTOVNÍM RUCHU : Místní, národní a mezinárodní marketing destinace*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007. 170 s. Dostupný z WWW: <www.vzdelavanivcr.cz>.
- PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. Praha: GRADA Publishing, 2006. 341 s. ISBN 80-247-1014-5.
- PÁSKOVÁ, Martina, ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch : Výkladový slovník*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s.
- PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 1. Vyd. Praha : Idea servis, 1999. 107 s. ISBN 80-85970-29-5.
- STEHLÍK, Eduard, et al. *Základy marketingu*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. 220 s. ISBN 80-7079-527-1.
- VYSTOUPIL, J., et al. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha : MMR ČR, 2006. 157 s. ISBN 80-239-7256-1.
- VYSTOUPIL, Jiří, HOLEŠINSKÁ, Andrea, ŠAUER, Martin. *DESTINAČNÍ MANAGEMENT A VYTVÁŘENÍ PRODUKTŮ V CESTOVNÍM RUCHU : Vymezování destinace a formulace jejích charakteristik a organizace cestovního ruchu v destinaci*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007. 68 s. Dostupný z WWW: <www.vzdelavanivcr.cz>.

- VYSTOUPIL, Jiří, et al. *Návrh nové rajonizace cestovního ruchu ČR*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007. 108 s. ISBN 80-210-4263-6.
- ZBORIL, Kamil. *Marketingový výzkum : Metodologie a aplikace*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. 171 s. ISBN 80-7079-394-5.

11.2 Ostatní zdroje

- *Cyklotoulky.cz: cykloturistika, cyklistika, cyklotrasy* [online]. 2005-2010 [cit. 2010-04-15]. Šumava - turistický region. Dostupné z WWW: <www.cyklotoulky.cz>.
- *Česká republika : Atlas pro volný čas*. Praha : Kartografie, 2001. 110 s. ISBN 80-7011-680-3.
- *Česká republika : turistický autoatlas*. Praha : Kartografie, 2000. 92 s. ISBN 80-7011-630-7.
- *České Budějovice a Jihočeský kraj* [online]. 2008 [cit. 2010-03-13]. České Budějovice a Jihočeský kraj. Dostupné z WWW: <www.cb.apu.cz>.
- ČSU [online]. 2010 [cit. 2010-03-08]. Český statistický úřad. Dostupné z WWW: <www.czso.cz>.
- DANĚK, Antonín; GLET, Jiří. *Dovolená - autem - pěšky - na kole - : Jižní Čechy*. Ostrava : Mirago, 2002. 149 s. ISBN 80-86617-00-9.
- DAVID, Petr; SOUKUP, Vladimír. *111nej České republiky*. Praha : Kartografie Praha, 2005. 127 s. ISBN 80-7011-868-7.
- HESKOVÁ, Marie, et al. *Unikátní technické atraktivity jižních Čech*. 1. české vydání. Praha : Profess Consulting, s. r. o., 2006. 182 s. ISBN 978-80-7259-053-7.
- *Informační portál Šumavy a Šumavského podhůří* [online]. 2007 - 2010 [cit. 2010-03-13]. Šumava - CHKO a NP Šumava. Dostupné z WWW: <www.sumavaregion.cz>.
- *Informační systém Cestovního ruchu Jihočeského kraje* [online]. 2003-2009 [cit. 2010-03-08]. Navštivte Jižní Čechy. Dostupné z WWW: <www.jiznicechy.cz>.
- *Jihočeský kraj* [online]. C2005 [cit. 2009-11-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.kraj-jihocesky.cz/>>.
- *Oficiální stránky hradu Rožmberk* [online]. 2008 [cit. 2010-03-09]. Hrad Rožmberk. Dostupné z WWW: <www.hrad-rozemberk.eu>.
- *Oficiální stránky zámku Kratochvíle* [online]. 2008 [cit. 2010-03-09]. Státní zámek Kratochvíle. Dostupné z WWW: <www.zamek-kratochvile.eu>.
- *Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku : Šumava - Prachaticko a Vimpersko*. Praha : Soukup & David, 1999. 126 s. ISBN 80-86050-39-4.
- SCHEINPFLUGOVÁ, Soňa; NOVÁKOVÁ, Marcela. *Navštivte... Hrady a zámky v Čechách, na Moravě, ve Slezsku*. Praha : Olympia, 1998. 200 s. ISBN 80-7033-494-0.
- *Schwarzenberský plavební kanál* [online]. 2003-2008 [cit. 2010-04-18]. Setkání s tradicí. Dostupné z WWW: <www.schw-kan.com>.

- *Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-03-13]. Národní park Šumava. Dostupné z WWW: <www.npsumava.cz>.
- *Státní hrad a zámek Český Krumlov* [online]. 2006-2007 [cit. 2010-03-09]. Státní hrad a zámek Český Krumlov. Dostupné z WWW: <www.castle.ckrumlov.cz>.
- *Šumava : Lipensko, Prachaticko - turistický průvodce*. 1. vydání. Praha : Kartografie, 2003. 113 s. ISBN 80-7011-737-0.
- *Turistické oblasti ČR* [online]. Copyright 1998-2010 [cit. 2010-03-06]. Asociace turistických informačních center. Dostupné z WWW: <www.atic.cz>.
- *Wikipedie* [online]. 2010, 2010-03-07 [cit. 2010-04-18]. Wikipedie, otevřená encyklopedie. Dostupné z WWW: <www.wikipedia.org>.
- *World Tourism Organization (UNWTO)* [online]. 2009[cit. 2009-11-07]. World Tourism Organization. Dostupné z WWW: <www.world-tourism.org>.
- *Zámek Vimperk* [online]. copyright 1995-2010 [cit. 2010-03-09]. Hrady cestujte s přehledem. Dostupné z WWW: <www.hrady.cz>.

12 Seznam příloh

- Dotazník
- Mapy
- Obrázky
- Tabulky

Přílohy

Příloha č. 1

Dotazník – Využití středisek rekreace v zázemí Schwarzenberského plavebního kanálu pro cestovní ruch

Dobrý den,

jmenuji se Lucie Důlová, jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a zpracovávám svou bakalářskou práci na téma „Využití středisek rekreace v zázemí Schwarzenberského plavebního kanálu pro cestovní ruch“.

V rámci této práce provádím u návštěvníků výzkum jak hodnotí cestovní ruch v této oblasti. Všechny Vámi uvedené informace slouží pouze pro statistické účely, budou zpracovány anonymně a nebudou jednotlivě uveřejněny. Celkově bude vyplnění trvat jen pár minut a pro mojí práci je to důležité.

- 1) Odkud jste přijel/a? (kraj/město)
- 2) Jste v oblasti poprvé?
 - a) ano
 - b) ne
- 3) Jaký byl dopravní prostředek, kterým jste přijel/a?
 - a) vlak
 - b) autobus
 - c) vlastní doprava,
jaká:.....
- 4) Kde jste ubytován/a?
 - a) hotel, penzion
 - b) kemp / tábořiště (stan, chatka, karavan)
 - c) ubytování u známých / příbuzných, případně vlastní chata / chalupa
 - d) nejsem zde ubytován/a
- 5) Jak dlouhý pobyt zde plánujete?
 - a) bez noclehu
 - b) 2 přenocování
 - c) 3-7 přenocování
 - d) více jak 7 přenocování
- 6) S kým přijel/a?
 - a) sám / sama
 - b) s partnerem/kou, přáteli, známými apod.
 - c) s rodinou
 - d) jinak:.....
- 7) Kde se budete stravovat?
 - a) vlastní jídlo
 - b) restaurace
 - c) rychlé občerstvení
 - d) bez stravy

8) Pro tuto oblast jste se rozhodl/a podle?

- a) vlastní zkušenosti
 - b) doporučení známých nebo příbuzných
 - c) nabídky cestovní kanceláře
 - d) reklamy v hromadných sdělovacích prostředcích (TV, rádio, tisk, internet)
 - e) jiné:.....
-

9) Z jakých zdrojů jste čerpal/a informace o této oblasti?

- a) turistická informační centra
- b) cestovní kanceláře a agentury
- c) média (články v tisku, rozhlas, televize, internet)
- d) propagační materiály, prospekty, průvodci a podobně
- e) informace od personálu ve službách
- f) informace od příbuzných či známých

10) Které aktivity této oblasti jsou pro Vás nejlákavější? (možnost zaškrtnout více možností)

- a) pěší turistika, cykloturistika, horská cyklistika
- b) koupání, vodní sporty
- c) péče o fyzickou a duševní kondici (fitness, volejbal, horolezectví, létání apod.)
- d) poznávací turistika (návštěvy hradů, zámků, památek, muzeí, galerií apod.)
- e) venkovská turistika (agroturistika, pobyt na farmě, projížďky na koni apod.)
- f) společenský život, zábava (festivaly, slavnosti, koncerty apod.)
- g) návštěvy sportovních akcí (závody, utkání, přebory apod.)
- h) jiné:

11) Uvažujete znovu návštěvu oblasti?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

12) Doporučíte návštěvu oblasti svým známým?

- a) ano
- b) ne

13) Co byste oblasti vytkl/a?

- a) okolí je znečištěné
- b) památky jsou poškozené
- c) nejsou zde žádné možnosti ubytování či stravování
- d) nedostatek míst na parkování
- e) nedostatek veřejných míst na koupání
- f) přeplnění lidmi
- g) nic
- h) jiné:

14) Co nejvíce postrádáte v navštívené oblasti, co Vám chybí, co byste tu uvítal/a, změnil/a?

--

15) Osobní údaje

Pohlaví

- a) muž
- b) žena

Věková kategorie

- c) 18-25
- d) 26-45
- e) 46-60
- f) nad 61

Ekonomická aktivita

- g) student, žák
- h) zaměstnanec
- i) nezaměstnaný
- j) podnikatel
- k) důchodce
- l) v domácnosti
- m) na mateřské

Děkuji Vám za Váš čas a ochotu ke spolupráci...

Příloha č. 2 - Mapy

Mapa č. 1 – Kraje ČR

www.czechtourism.cz

Mapa č. 2 – Turistické regiony ČR

Turistické regiony České republiky

www.czechtourism.cz

Mapa č. 3 – Turistické oblasti ČR

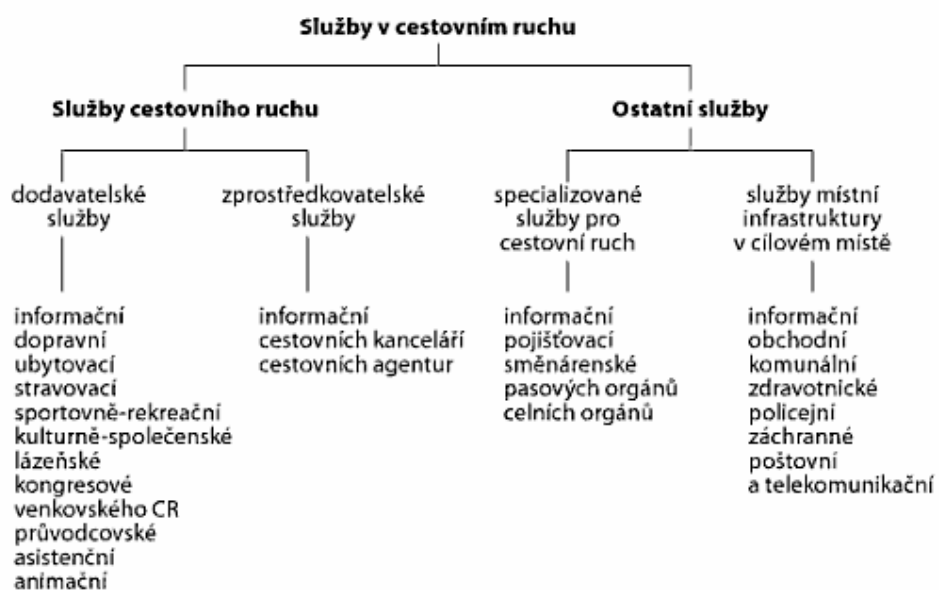
Turistické oblasti České republiky

www.czechtourism.cz

Příloha č. 3 - Obrázky

Obrázek č. 1

Zdroj: Hesková, 2006, str. 106

Obrázek č. 2 – státní hrad a zámek Český Krumlov

www.czechtourism.com

Obrázek č. 3 – zámek Kratochvíle

www.czechtourism.com

Obrázek č. 4 – zámek Vimperk

www.czechtourism.com

Obrázek č. 5 – hrad Rožmberk

www.hrad-rozmbek.eu

Obrázek č. 6

www.czechtourism.com

Obrázek č. 7 – Rechle v Lenoře

Vlastní foto

Obrázek č. 8 - Lipno

www.lipno-online.cz

Příloha č. 4 - Tabulky

Tabulka č. 1

Okresy	Hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom						
		hotely a podobná zařízení celkem	v tom		ostatní hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom		
			hotely ****, ****	ostatní hotely a penziony		kempy	chatové osady a turistické ubytovny	ostatní zařízení jinde nespecifikovaná
Český Krumlov	269	151	10	141	118	26	28	64
Prachatice	181	102	2	100	79	11	22	46

Zdroj: www.czso.cz

Tabulka č. 2

Okresy	Počet pohostinských provozoven			
	celkem	v tom		
		s podáváním jidel	s podáváním nápojů	s ostatními službami
Český Krumlov	286	152	124	10
Prachatice	197	91	100	6

Zdroj: www.czso.cz